KOMISIJOS SPRENDIMAS

2013 m. kovo 20 d.

dėl valstybės pagalbos Nr. SA.23420 (11/C, ex NN40/10), kurią Belgija suteikė *SA Ducroire*

(pranešta dokumentu Nr. C(2013) 1497)

(Tekstas autentiškas tik olandų ir prancūzų kalbomis)

(Tekstas svarbus EEE)

(2014/274/ES)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą ([1]),

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtus straipsnius ([2]) ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) 2007 m. birželio 5 d. [skundo pateikėja] (*) pateikė Europos Komisijai skundą dėl 150 mln. EUR pradinio kapitalo įnašo, kurį akcinė bendrovė *Ducroire* (toliau – *SA Ducroire*) steigimo metu 2004 m. rugsėjo mėn. gavo iš *Office National du Ducroire* è(toliau – ONDD).

(2) 2007 m. gruodžio 7 d. raštu Komisija pateikė išsamius klausimus Belgijai. 2008 m. vasario mėn. 12 d. Komisija gavo atsakymus į šiuos klausimus, prie kurių buvo pridėta daug dokumentų bei verslo planas.

(3) 2008 m. rugsėjo 9 d. įvyko skundo pateikėjos ir Komisijos tarnybų posėdis.

(4) 2008 m. gruodžio 4 d. Komisija perdavė Belgijai nekonfidencialų skundo variantą.

(5) 2008 m. gruodžio 12 ir 17 d. skundo pateikėjai buvo perduota nekonfidencialus Belgijos pastabų variantas ir konkretūs klausimai. Skundo pateikėja į juos atsakė 2009 m. lapkričio 6 d. raštu.

(6) 2010 m. balandžio 21 d. Belgijai buvo pateikta papildomų klausimų, į kuriuos Belgija atsakė 2010 m. liepos 23 d.

(7) 2011 m. vasario 23 d. Komisija nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą ([3]) dėl toliau nurodytų galimų pagalbos priemonių: i) Belgijos valstybės garantijos ONDD parduotinai rizikai; ii) vidaus (-ų) išteklių perdavimo(-ų) siekiant apdrausti parduotiną riziką ir iii) ONDD pasirašytojo kapitalo, skirto *SA Ducroire* parduotinai rizikai apdrausti. Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl šių priemonių.

([1]) Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 87 ir 88 straipsniai tapo atitinkamai Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 ir 108 straipsniais. Abiejų straipsnių nuostatos iš esmės sutampa su ankstesnių straipsnių nuostatomis. Šiame sprendime nuorodos į SESV 107 ir 108 straipsnius, jeigu jų yra, turi būti suvokiamos kaip nuorodos į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius. SESV taip pat atlikta tam tikrų terminijos pakeitimų, pvz., terminas „Bendrija“ pakeistas terminu „Sąjunga“, „bendroji rinka“ – „vidaus rinka“, o „Pirmosios instancijos teismas“ – „Bendrasis teismas“. Šiame sprendime vartojami SESV nustatyti terminai.

([2]) OL C 163, 2011 6 1, p. 1.

(*) Konfidenciali informacija.

([3]) OL C 163, 2011 6 1, p. 1.

(8) 2011 m. kovo 17 d. ir 2011 m. balandžio 28 d. įvyko Belgijos institucijų, ONDD, *SA Ducroire* ir Komisijos tarnybų posėdžiai.

(9) 2011 m. gegužės 4 d. Belgijos institucijos paprašė keturiomis savaitėmis pratęsti atsakymo į sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą (toliau – sprendimas pradėti tyrimą) pateikimo terminą. 2011 m. gegužės 5 d. Komisija pranešė Belgijos institucijoms, kad neprieštarauja prašymui pratęsti terminą, ir paprašė pateikti papildomos informacijos, susijusios su 2011 m. balandžio 28 d. posėdžiu.

(10) 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijos pateikė atsakymą į Komisijos sprendime pradėti tyrimą išdėstytas pastabas ir suformuluotus klausimus. Jų atsakymo priedai buvo pateikti 2011 m. birželio 9 ir 10 dienomis.

(11) Gavusi šį atsakymą, 2011 m. liepos 27 d. Komisija paprašė pateikti papildomos informacijos.

(12) Siekdamos parengti atsakymą į Komisijos klausimus Belgijos institucijos atitinkamai 2011 m. rugsėjo 26 ir spalio 18 d. surengė du techninius posėdžius su Komisijos tarnybomis ir pagalbos gavėju. Papildomą informaciją šiuose posėdžiuose gvildentomis temomis Belgija pateikė 2011 m. lapkričio 14 d.

(13) 2011 m. gruodžio 5 d. Belgijos institucijos pateikė atsakymą į Komisijos 2011 m. liepos 27 d. klausimus.

(14) 2012 m. balandžio 23 d. Komisija paprašė patikslinti įvairią pateiktą informaciją, Belgijos institucijos tai padarė 2012 m. gegužės 16 d.

(15) 2012 m. gegužės 21 d. įvyko Belgijos institucijų, ONDD, *SA Ducroire* ir Komisijos tarnybų posėdis, o po jo 2012 m. gegužės 31 d. Belgijos institucijos paštu atsiuntė papildomus paaiškinimus. 2012 m. birželio 14 d. rašte Belgijos institucijos dar kartą išreiškė savo poziciją dėl Komisijos kvestionuotos kapitalo skyrimo priemonės.

II. **IŠSAMUS PAGALBOS APRAŠYMAS**

II.1. PAGALBOS GAVĖJAS IR JO VEIKLA

(16) ONDD yra „savarankiška viešoji įstaiga“, veikianti kredito draudimo rinkoje ir gaunanti Belgijos valstybės paramą bei garantiją.

(17) Iki 2003 m. rugpjūčio 31 d. visą veiklą ONDD vykdė savo vardu, naudodamasi valstybės garantija. Nei trumpalaikio ir ilgalaikio kredito draudimo apskaita, nei parduotinos ir neparduotinos rizikos apskaita nebuvo vykdoma atskirai. Komisijos komunikate valstybėms narėms pagal Europos Bendrijos sutarties 93 straipsnio 1 dalį dėl Sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo trumpalaikiam eksporto kredito draudimui (toliau – Komunikatas dėl eksporto kredito draudimo) ([4]) parduotina rizika apibūdinama kaip skolininkams tenkanti komercinė ir politinė rizika, kurios laikotarpis yra trumpesnis nei dveji metai ([5]), nustatyta vienoje iš Europos Sąjungos šalių arba tam tikrose EBPO šalyse, būtent Australijoje, Kanadoje, Islandijoje, Japonijoje, Naujojoje Zelandijoje, Norvegijoje, Šveicarijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose ([6]).

(18) 2003 m. rugsėjo 1 d. ONDD atidarė vadinamąją komercinę sąskaitą, kuriai, pasak Belgijos institucijų, negaliojo valstybės garantija, nuo tos dienos taikyta visai su trumpalaike rizika susijusiai veiklai. Tada į šią komercinę sąskaitą buvo pervesta [45–70] mln. EUR suma, reikalinga siekiant gauti Belgijos draudimo priežiūros institucijos *Office de Contrôle des Assurances* (toliau – OCA) patvirtinimą. Administruojant šią komercinę sąskaitą nebuvo vykdoma atskira parduotinos ir neparduotinos rizikos apskaita.

([4]) OL C 281, 1997 9 17, p. 4. Nuo 2013 m. sausio 1 d. Komisija taiko naująjį Komunikatą valstybėms narėms dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo trumpalaikiam eksporto kredito draudimui, paskelbtą 2012 m. gruodžio 19 d. (OL C 392, 2012 12 19, p. 1).

([5]) Skolininkai gali būti ir valstybiniai, ir nevalstybiniai.

([6]) Žr. Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 2.5 punktą.

(19) 2004 m. gegužės mėnesį ONDD nusprendė esamą trumpalaikio kredito draudimo veiklą perduoti savo patronuojamajai įmonei ir tuo tikslu įsteigė *SA Ducroire*. Pasak Belgijos institucijų, sprendimas įsteigti *SA Ducroire* buvo priimtas siekiant atitikti Komunikato dėl eksporto kredito draudimo nuostatas, kuriomis valstybės narės raginamos iš dalies pakeisti savo eksporto kredito draudimo tvarką, kad eksporto kredito draudimo įstaigų parduotinai rizikai nebebūtų skiriama valstybės parama.

(20) Sprendimas įsteigti *SA Ducroire* ir šiai bendrovei skirti 150 mln. EUR kapitalą buvo priimtas 2004 m. gegužės 11 d. valdybos posėdyje, vadovaujantis ONDD parengtu 2005–2007 m. verslo planu, kuriame buvo numatyti du scenarijai: A scenarijus, apibūdintas kaip „realistinis“, pagrįstas esama padėtimi ir apdraustų sumų augimu 3 proc., ir B scenarijus, apibūdintas kaip „dinamiškasis“, pagrįstas iniciatyviu požiūriu į rinkos užkariavimą – prielaida, kad ji išaugs dvigubai daugiau nei numatyta realistiniame scenarijuje, t. y. 6 proc. ([7])

(21) *SA Ducroire* buvo įsteigta 2004 m. rugsėjo 23 d. aktu ir tą pačią dieną ONDD suteikė jai 150 mln. EUR pasirašytąjį kapitalą. 100 mln. EUR iš šios sumos buvo apmokėta nedelsiant, o likusi 50 mln. EUR dalis – 2009 m.

(22) 2005 m. sausio 1 d. ONDD perdavė savo trumpalaikės rizikos portfelį *SA Ducroire*, kuri nuo tos dienos pradėjo savo veiklą. Pati ONDD toliau valdo ilgalaikę riziką.

(23) Taigi *SA Ducroire* valdo visą parduotiną riziką vadovaudamasi Komunikatu dėl eksporto kredito draudimo (pagal apibrėžtį tokia rizika yra trumpalaikė) ir tokią neparduotiną trumpalaikę riziką, kaip trumpesnio nei dvejų metų laikotarpio rizika, tenkanti skolininkams, įsteigtiems ne EBPO šalyse.

(24) 2007 m. už [12–14] mln. EUR *SA Ducroire* įsigijo 33 proc. *Komerční úvěrová pojišťovna EGAP (KUP)* (Čekijos eksporto kredito draudimo institucijos komercinio padalinio) kapitalo. Jis buvo įsigytas kartu su SACE BT, kuri irgi įsigijo 33 proc. KUP kapitalo. 2009 m. *SA Ducroire* perpirko visą SACE BT priklausiusią KUP kapitalo dalį už [0–20] mln. EUR. Taip *SA Ducroire* įsigijo 66 proc. KUP kapitalo už bendrą [10–35] mln. EUR sumą. 12 mln. EUR iš šios sumos dokumentuose buvo pripažinta akcinio kapitalo dalies nuostoliu (investicijos vertė buvo sumažinta).

II.2. SKUNDAS

(25) 2007 m. birželio 5 d. Komisijai buvo pateiktas skundas. Pasak skundo pateikėjos, ONDD kapitalo įnašą suteikė tokiomis sąlygomis, kokių privatus investuotojas negalėtų sudaryti. Pirma, *SA Ducroire* pelningumas, kurio tikėtasi įnešant kapitalą, neatitinka privataus investuotojo lūkesčių. Antra, *SA Ducroire* skirtas kapitalas yra didesnis už kitiems sektoriaus veiklos vykdytojams reikalingą kapitalą tiek vertinant pagal mažiausiai tinkamai nuosavų lėšų sumai taikytinas rizikos ribojimo taisykles, tiek pagal mokumo koeficiento (grynųjų įmokų ir nuosavų lėšų santykio) vidurkį. Pasak skundo pateikėjos, vien dėl „perteklinės kapitalizacijos“ 2004 m. *SA Ducroire* ir SACE BT 2006 m. antrąjį pusmetį galėjo „nebijodami jokios konkurencijos“ pateikti jungtinį 66 proc. KUP akcijų pirkimo pasiūlymą.

II.3. PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ PRADĖTA PROCEDŪRA

(26) 2011 m. vasario 23 d. pradėtas tyrimas dėl šių priemonių:

a) Belgijos valstybės garantijos, taikytos ONDD parduotinai rizikai (toliau – 1 priemonė);

b) galimo vidaus (ONDD) lėšų perkėlimo iš neparduotinos rizikos draudimo veiklos į parduotinos rizikos draudimo veiklą (prieš perduodant trumpalaikės rizikos draudimo veiklą bendrovei *SA Ducroire*) (toliau – 2 priemonė).

([7]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateiktų „Belgijos pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ 8 priedo p. 60 ir 69.

Iš tikrųjų, priešingai negu nustatyta Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punkte, tuo metu, kai ONDD vykdė parduotinos rizikos draudimo veiklą, parduotinos rizikos draudimas joje nebuvo valdomas ir jo apskaita nebuvo tvarkoma atskirai nuo neparduotinos (trumpalaikės) rizikos draudimo. Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punkte teigiama, kad valstybės paramą gaunantys kredito draudikai turi *„atskirai valdyti savo draudžiamą parduotiną riziką ir neparduotiną riziką, draudžiamą valstybės sąskaita arba su valstybės garantija, bei tvarkyti jų atskirą apskaitą, taip parodydami, kad drausdami parduotiną riziką, jie nesinaudoja valstybės pagalba*“;

c) ONDD kapitalo (150 mln. EUR pasirašytojo kapitalo) skyrimo 2004 m. savo patronuojamajai įmonei *SA Ducroire* (toliau – 3 priemonė).

(27) Nusprendus pradėti tyrimą dėl 3 priemonės padaryta išvada, kad pagalba nelaikomos ([8]) šios kapitalo skyrimo *SA Ducroire* dalys:

a) *SA Ducroire* pradinio kapitalo dalis, kuri gali būti laikoma naudota neparduotinos rizikos draudimo veiklai paremti ([9]). Kaip nurodoma Komunikate dėl eksporto kredito draudimo, valstybėms narėms leidžiama remti eksporto kredito draudimą neparduotinos rizikos srityje. Kadangi rinkos dalyviai neturėtų vykdyti tokios veiklos, valstybių skiriama parama negali iškraipyti jokios konkurencijos, todėl negali būti laikoma valstybes pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Todėl Komisija paragino Belgiją išaiškinti, kokia *SA Ducroire* kapitalo dalis skirta neparduotinos rizikos draudimo veiklai remti;

b) *SA Ducroire* kapitalo dalis, kuri dar ONDD buvo naudojama parduotinai rizikai drausti ir buvo paprasčiausiai perduota *SA Ducroire* jai perduodant atitinkamą veiklą, nėra pagalba. Šiuo atveju tiktai buvo pakeista tam tikros anksčiau vykdytos ekonominės veiklos teisinė forma ir su ja susijęs kapitalas ([10]).

(28) Taigi nagrinėjama galima nauja pagalba (3 priemonė), susijusi tik su dalimi *SA Ducroire* skirto kapitalo, kuris nenaudojamas neparduotinos rizikos kredito draudimui ir kurio suma didesnė nei kapitalo dalis, 2004 m. gruodžio 31 d. (prieš pat perduodant trumpalaikės rizikos draudimo veiklą *SA Ducroire*) jau buvo naudojama su parduotina rizika susijusioje ONDD veikloje.

(29) Šiame sprendime vartojamos tokios apibrėžtys:

a) pridėtinis kapitalas – *SA Ducroire* skirto kapitalo dalis, viršijanti kapitalo dalį, kuri 2004 m. gruodžio 31 d. (prieš pat perduodant trumpalaikės rizikos draudimo veiklą *SA Ducroire*) jau buvo naudojama ONDD veikloje, susijusioje su trumpalaike (parduotina ir neparduotina) rizika;

b) papildomas kapitalas – pirmiau apibrėžto pridėtinio kapitalo dalis, naudojama parduotinos rizikos kredito draudimo veiklai (t. y. *SA Ducroire* skirtas kapitalas, naudojamas parduotinos rizikos kredito draudimui, viršijantis kapitalo dalį, kuri 2004 m. gruodžio 31 d. jau buvo ONDD naudojama su parduotina rizika susijusiai veiklai vykdyti).

(30) Taigi papildomas kapitalas yra pridėtinio kapitalo dalis (žr. 141 konstatuojamojoje dalyje pateiktą grafiką).

(31) Turėdama omenyje steigimo metu *SA Ducroire* suteikto 150 mln. EUR kapitalo neproporcingumą, palyginti su [45–70] mln. EUR kapitalu, kuris nuo 2003 m. rugsėjo 1 d. iki 2004 m. gruodžio 31 d. buvo ONDD komercinėje sąskaitoje, skirtoje su trumpalaike, įskaitant parduotiną, rizika susijusiai veiklai, sprendime pradėti tyrimą Komisija darė nemažo pridėtinio ir papildomo kapitalo buvimo prielaidą. Komisija tada nurodė, kad, iš pažiūros, esama pridėtinio papildomo kapitalo, kurio pelningumas nepakankamas.

([8]) Žr. sprendimo pradėti tyrimą 4.1.2.2.1 skirsnį.

([9]) Šis su neparduotina rizika susijęs kapitalas apima *SA Ducroire* kapitalą, perduodant trumpalaikės rizikos draudimo veiklą šiai įmonei naudotą drausti Rumunijoje ir Bulgarijoje įsisteigusiems skolininkams tenkančiai rizikai, kuri tuo metu buvo neparduotina, nes šios šalys į Europos Sąjungą įstojo 2007 m. sausio 1 d., t. y. po to, kai ši veikla buvo perduota *SA Ducroire*.

([10]) Žr. Komisijos 2005 m. gruodžio 21 d. sprendimą byloje N 531/2005 „Priemonės, susijusios su *Banque Postale* (pašto banko) įkūrimu“ (OL C 21, 2006 1 28, p. 2), kurio tekstas skelbiamas tinklalapyje http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2005/n531-05.pdf.

(32) Kadangi ONDD ir *SA Ducroire* neatitiko Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punkto nuostatų (žr. 17 ir 19 konstatuojamąsias dalis), t. y. reikalavimo, kad parduotina rizika ir neparduotina rizika būtų valdomos ir jų apskaita būtų tvarkoma atskirai, Komisija negalėjo tiksliai apibrėžti papildomo kapitalo dydžio oficialios tyrimo procedūros pradžioje. Taigi sprendime pradėti tyrimą Komisija paragino Belgijos institucijas laikytis Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punkto ir nurodyti jai, kokios kapitalo dalys buvo naudojamos neparduotinos trumpalaikės rizikos ir parduotinos rizikos veiklai prieš perduodant šias veiklos rūšis *SA Ducroire* ir jas perdavus.

III. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(33) Per nustatytą laiką Komisija negavo jokių suinteresuotųjų šalių pastabų dėl tyrimo procedūros pradžios.

IV. **BELGIJOS KOMENTARAI**

Dėl 1 ir 2 priemonių. *Valstybės garantija, taikyta ONDD parduotinai rizikai ir vidaus lėšų perkėlimas ONDD parduotinai rizikai padengti*

(34) Belgija pareiškė, kad ONDD visuomet daugiausia dėmesio skyrė neparduotinai rizikai, ir tokia rizika visuomet dominavo jos portfelyje. Po 1993 m. ([11]) ir iki dešimties naujų valstybių narių įstojimo į Europos Sąjungą (ES) 2004 m. gegužės mėn. su parduotina rizika susijusi ONDD veiklos dalis buvo maža. 2003 m. pabaigoje su šia veikla susijusios įmokos sudarė tik apie [0–1 %] trumpalaikės rizikos portfelio, o draudžiamos sumos siekė tik apie […] mln. EUR (žr. 1 lentelę). Reikia pažymėti, kad tuometinė labai maža parduotinos rizikos dalis ONDD buvo dengiama tik dėl šios rizikos sąsajų su neparduotina rizika ([12]).

(35) Tiktai nuo 2004 m. gegužės 1 d., kai į Europos Sąjungą įstojo dešimt naujų valstybių narių, parduotinos rizikos ir neparduotinos trumpalaikės rizikos pusiausvyra ONDD portfelyje pakito: parduotinos rizikos dalis išaugo nuo [0–1 proc.] (įmokų) 2003 m. iki [15–20 proc.] 2004 m. (žr. 1 lentelę). Tokį pokytį nulėmė savaiminis dešimtyje naujųjų ES valstybių narių įsisteigusiems skolininkams tenkančios rizikos perkėlimas iš neparduotinos rizikos kategorijos į parduotinos trumpalaikės rizikos kategoriją.

(36) Vertindamos 1 priemonę Belgijos institucijos taip pat pridūrė, kad nuo 2003 m. rugsėjo 1 d. Belgijos valstybės garantija nebegaliojo parduotinai rizikai, nes ji buvo perkelta į komercinę sąskaitą, ONDD atidarytą gavus OCA patvirtinimą ([13]), būtent dėl to, kad šiai sąskaitai nebuvo taikoma valstybės garantija (veiklos, kuriai suteikiama valstybės garantija, OCA nereguliuoja).

(37) Vertindamos galimą vidaus lėšų perkėlimą ONDD siekiant padengti parduotiną riziką, Belgijos institucijos nurodo, kad turint omenyje nereikšmingą parduotinos rizikos veiklos mastą, bet koks lėšų perkėlimas neįsivaizduojamas ir, bet kokiu atveju, galėtų būti laikomas tik *de minimis* pagalba ([14]).

(38) Belgijos institucijos daro išvadą, kad pagal 1 ir 2 priemones skirtos sumos bet kokiu atveju laikytinos *de minimis* valstybės pagalba ([15]).

([11]) Pasak Belgijos institucijų, ONDD dengė 1 zonos skolininkų riziką iki 1993 m. ([…], žr. 24 išnašą), o tada nustojo juos drausti. Net ir iki 1993 m. ONDD niekada neturėjo didelio parduotinos rizikos portfelio.

([12]) Žr. pavyzdį, pateiktą 2011 m. birželio 1 d. „Belgijos institucijų pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo" p. 13–14.

([13]) Bankų, finansų ir draudimo sektorių priežiūros komisija (CBFA) buvo sudaryta 2004 m. sausio 1 d., Draudimo priežiūros instituciją (OCA) įtraukus į Bankų ir finansų sektorių priežiūros komisiją (CBF).

([14]) Komisijos paaiškinimas: Belgijos institucijos remiasi pagalbos *de minimis* taisykle. SESV 108 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Komisijai privaloma pranešti apie valstybės pagalbą, kad būtų nustatytas jos suderinamumas su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. *De minimis* taisyklėje sakoma, kad nuo tokios pareigos atleidžiama, jeigu pagalba buvo teikiama trejus metus ir jos suma neviršijo tam tikros viršutinės ribos. 1 ir 2 priemonių taikymo metu galiojusi viršutinė riba, nustatyta 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 69/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai (OL L 10, 2001 1 13, p. 30), buvo 100 000 EUR.

([15]) Žr. 14 išnašą.

1 lentelė

Parduotinos rizikos ir trumpalaikės neparduotinos rizikos draudimo įmokų ir draudžiamų sumų kitimas (bendros trumpalaikės eksportuotojų rizikos draudimo polisai)

(tūkstančiais eurų) [1]

	2000 m.	2001 m.	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Parduotina rizika	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)					*[…]*	*[…]*	*[…]*
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)							
Neparduotina rizika	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*			
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*
Draudžiama suma	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Parduotina rizika	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)					*[…]*	*[…]*	*[…]*
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)							
Neparduotina rizika	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*			
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*	*[…]*
Įmoka	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
(procentais)							
	2000 m.	2001 m.	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Parduotina rizika	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[20–25 %]**	**[20–25 %]**	**[25–30 %]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)					*[20–25 %]*	*[15–20 %]*	*[15–20 %]*
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)							
Neparduotina rizika	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[75–80 %]**	**[75–80 %]**	**[70–75 %]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)	*[20–25 %]*	*[15–20 %]*	*[20–25 %]*	*[20–25 %]*			
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*
Draudžiama suma	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**

(tūkstančiais eurų) [1]

	2000 m.	2001 m.	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.
Parduotina rizika	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[0–1 %]**	**[15–20 %]**	**[15–20 %]**	**[15–20 %]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)					*[15–20 %]*	*[10–5 %]*	*[10–15 %]*
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)							
Neparduotina rizika	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[99–100 %]**	**[80–85 %]**	**[80–85 %]**	**[80–85 %]**
iš jos parduotina nuo 2004 m. (10 naujų ES narių)	*[15–20 %]*	*[15–20 %]*	*[20–25 %]*	*[15–20 %]*			
iš jos parduotina nuo 2007 m. (2 naujos ES narės)	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[0–5 %]*	*[5–10 %]*
Įmoka	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**	**100,00 %**

[1] Žr. 2008 m. vasario 12 d. Belgijos institucijų pateikto dokumento „Belgijos atsakymas į Europos Komisijos 2007 m. gruodžio 7 d. raštą“ p. 7. (Belgijos institucijos apie jį užsimena savo 2011 m. birželio 1 d. pateikto dokumento p. 14).

Dėl 3 priemonės. *Kapitalas, kurį ONDD skyrė SA Ducroire*

(39) Siekdamos pagrįsti teiginį, kad kapitalas, kurį ONDD skyrė *SA Ducroire*, buvo reikalingas ir atitiko privataus investuotojo kriterijų, Belgijos institucijos pateikė tokius argumentus: 1) operacija turi būti analizuojama atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes: vyko esamos veiklos perdavimas steigiamai patronuojamajai įmonei, 2) kapitalo įnašas yra pagrįstas mokumo nustatymo taisyklėmis, 3) pelningumas, kurio tikėtasi iš *SA Ducroire* parduotinos rizikos veiklos buvo pakankamas, kad rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas būtų įtikintas atlikti tokią investiciją.

1. *Operacijos esmė yra esamos veiklos perdavimas* ([16])

(40) Belgijos institucijos mano, kad kapitalo įnašas turi būti vertinamas pagal atitinkamas aplinkybes, t. y. atsižvelgiant į įvykusį esamos veiklos perdavimą. Visa nuo įsteigimo *SA Ducroire* vykdyta veikla tiesiog sutapo su ONDD trumpalaikio draudimo portfelio perdavimu.

(41) Dėl to Belgijos institucijos teigia, kad visi komercinės sąskaitos balanso straipsniai**, susiję su komercine veikla,** buvo perkelti į *SA Ducroire* pradinį balansą. Į balanso aktyvą buvo perkelti tiktai reikalavimai, tiesiogiai susiję su portfelyje jau buvusiais draudimo polisais (investicinis turtas neperkeltas). Į balanso pasyvą perkelti straipsniai yra susiję tiktai su esamu draudimo portfeliu, taigi neperkeltas kapitalas, atsargos ir techniniai atidėjiniai ([17]). Belgijos institucijos pabrėžia, kad komercinei sąskaitai priskirta [45–70] mln. EUR suma *SA Ducroire* neperduota, nes buvo atliktas specialus kapitalo dydžio įvertinimas.

(42) Belgijos institucijos tvirtina, kad komercinei sąskaitai priskirtas kapitalas nėra tinkamas lyginamasis duomuo, taikytinas *SA Ducroire* kapitalo poreikiams įvertinti. Kapitalo poreikis komercinėje sąskaitoje įvertintas mechaniškai taikant taisykles, išdėstytas 2002 m. kovo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/13/EB, iš dalies keičiančioje Tarybos direktyvą 73/239/EEB dėl negyvybės draudimo įmonėms taikomų mokumo atsargos reikalavimų ([18]) (toliau – Mokumo I direktyva), atitinkančias rizikos ribojimo taisykles, taikytas siekiant gauti OCA pritarimą trumpalaikei draudimo veiklai, kadangi jai nebebuvo taikoma valstybės garantija, bet nesutapo su ekonominio kapitalo poreikiu šios veiklos rizikai padengti.

(43) Pasak Belgijos institucijų, privataus investuotojo, kuris siekia naujos investicijos grąžos, ir patronuojančiosios įmonės, kuri perduoda savo vykdomą veiklą patronuojamajai įmonei, požiūriai skiriasi. Belgijos institucijų nuomone, vertinti kitaip reikštų, kad valstybinė įmonė privalėtų perduoti arba nutraukti ekonominę veiklą, jeigu ji nėra pakankamai naši rinkos ekonomikoje veikiančio privataus investuotojo požiūriu, o tokiu atveju būtų pažeistas SESV 345 straipsnyje nustatytas viešųjų lėšų neutralumo principas.

2. *Metodai, taikyti SA Ducroire kapitalo dydžiui pagrįsti*

(44) Belgijos institucijos tvirtina, kad 2004 m. kredito draudikų kapitalo poreikiams nustatyti galėjo būti taikomi du metodai: a) Mokumo I direktyvoje nustatytas klasikinis viso draudimo sektoriaus metodas, grindžiamas atlygiu už riziką (t. y. įmokomis – angl. *premium based approach*) ir b) patiriama rizika grindžiamas metodas (angl. *exposure based approach*), pvz., bankų sektoriui taikomose Bazelio taisyklėse nustatytas metodas ir *Standard & Poor's* sukurtas kredito draudikui reikalingo kapitalo nustatymo metodas.

([16]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateiktų „Belgijos pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo" p. 22–24.

([17]) Išsamų perkeltų balanso straipsnių aprašymą Belgijos institucijos išdėstė savo 2007 m. vasario 14 d. atsakymo į Komisijos 2007 m., sausio 17 d. raštą byloje CP 8/2007 (SA.22302) 3 puslapyje, jis taip pat pateikiamas sprendimo pradėti tyrimą 70 punkte.

([18]) OL L 77, 2002 3 20, p. 17–22.

Galiojančios rizikos ribojimo taisyklės. Mokumo I direktyva

(45) *SA Ducroire* atveju Belgijos institucijos laikosi nuomonės, kad Mokumo I direktyvoje nustatytas metodas nepakankamai atspindi draudiko bendrąjį finansinį profilį.

(46) Pagal Mokumo I direktyvą būtina mokumo atsarga yra lygi didesnei vieno iš dviejų rezultatų sumai: arba metinei draudimo įmokų ar įnašų sumai, arba vidutinei draudimo išmokų sumai, išmokėtai per trejus paskutiniuosius finansinius metus. Tačiau 2004–2006 m. taikyta žemiausia riba buvo 3 mln. EUR, o 2007–2009 m. – 3,2 mln. EUR.

(47) ONDD taikant šias taisykles pagal verslo plane pateiktus duomenis (žr. 2 lentelę) apskaičiuotas mažiausias būtinas *SA Ducroire* kapitalas 2005–2007 m. buvo **3–3,3 mln. EUR** ([19]).

(48) Belgija nurodo, kad kredito draudikų kapitalo poreikiai labiau priklauso nuo patiriamos rizikos, o ne nuo atlygio už riziką (įmokų), ir kad patiriama rizika grindžiami kapitalo nustatymo metodai (pozicijos rizika pagrįstas požiūris – angl. *exposure based approach*) (pvz., 1939 m. įstatymo dėl ONDD 8 straipsnyje nustatytas metodas, *Standard & Poor's* metodas arba bankų sektoriui taikomose Bazelio taisyklėse nustatytas metodas) yra tinkamesni negu Mokumo I direktyva, grindžiama atlygiu už riziką (atlygiu pagrįstas požiūris – angl. *premium based approach*).

(49) Pasak Belgijos institucijų, *SA Ducroire* draudžiamos rizikos portfelis yra netipiškas, nes, priešingai negu konkurentai, ši įmonė daugiausia dengia neparduotiną riziką pagal Komunikatą dėl eksporto kredito draudimo. Tokio portfelio rizikos lygis iš esmės aukštesnis negu portfelio, kurį visiškai arba iš dalies sudaro parduotina rizika, ir tuo, pasak Belgijos, galima pateisinti griežtesnių rizikos ribojimo taisyklių taikymą.

Pozicijos rizika pagrįstas požiūris: i) 1939 m. įstatymo dėl ONDD 8 straipsnio taikymas SA Ducroire

(50) Belgijos institucijos mano, kad šiuo konkrečiu atveju dera taikyti 1939 m. rugpjūčio 31 d. įstatymo dėl ONDD ([20]) (toliau – 1939 m. įstatymas) 8 straipsnį, nes jo nuostatos paremtos „poveikiu pagrįstu požiūriu“. Svarbu tai, kad 1939 m. įstatymo 8 straipsnis neturi jokios reguliuojamosios galios *SA Ducroire* atžvilgiu, nes yra taikomas tiktai ONDD.

(51) Be to, nors 8 straipsnyje nurodoma didžiausia ONDD įsipareigojimų suma, susijusi su savo sąskaita vykdoma veikla, kuriai taikoma valstybės garantija, ir su valstybės sąskaita vykdoma veikla, Belgijos institucijos mano, kad 1939 m. įstatymo 8 straipsnis yra mažiausias kriterijus, taikytinas *SA Ducroire*, kuriai valstybės garantija nesuteikiama.

(52) Taikydamos **1939 m. įstatymo** 8 straipsnio 1 dalį ([21]), kurioje nurodoma, kad įsipareigojimų vertė negali 20 kartų viršyti bendros dotacijos ir bendrojo rezervo sumos, Belgijos institucijos laikosi nuomonės ([22]), kad *SA Ducroire* kapitalo poreikis pagal verslo planą (žr. 2 lentelę) 2005–2007 m. buvo **92–106** mln. EUR.

Pozicijos rizika pagrįstas požiūris: ii) Standard & Poor's sukurtas modelis

(53) Savo komentaruose Belgijos institucijos mini *Standard & Poor's* sukurtą kredito draudikui reikalingo kapitalo nustatymo metodą.

([19]) Žr. 2011 m. gruodžio 5 d. Belgijos institucijų pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyną“ p. 9–11 (išsamūs skaičiavimai buvo pateikti 2011 m. lapkričio 14 d.).
([20]) *Moniteur belge* (M.B.), 1939 m. spalio 4 d.
([21]) Ji susijusi su ONDD veikla, vykdoma savo sąskaita su valstybės garantija.
([22]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. gruodžio 5 d. pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyną“ p. 16.

(54) Nustatydama tokio kapitalo dydį ([23]), įmonė *Standard & Poor's* taiko patiriama rizika grindžiamą modelį (angl. *exposure based approach*) ir prie jo prideda draudiko perdraudimo įvertinimą. Reikalingas kapitalas apskaičiuojamas taikant metodą, kai (paprastai) 10 metų laikotarpio bendrasis nuostolis lyginamas su bendromis draudžiamomis sumomis (angl. *the gross loss over gross exposure method*). Didžiausias šio laikotarpio koeficientas dauginamas iš daugiklio 1,25 ir taikomas draudžiamoms sumoms, kurios nustatomos ir pakoreguojamos atsižvelgiant į perdraudimą. Šis modelis grindžiamas prielaida, kad draudiko portfelis yra racionaliai diversifikuotas geografiniu požiūriu ir pagal veiklos šakas (angl. *line of business*).

(55) Nors Belgijos institucijos užsimena apie *Standard & Poor's* metodą, nustatydamos *SA Ducroire* reikalingą kapitalą jo netaikė.

Pozicijos rizika pagrįstas požiūris: iii) Bazelio I taisyklių taikymas kredito draudikui (Kuko (Cooke) koeficientas)

(56) Pasak Belgijos institucijų, Bazelio taisykles labiau verta taikyti siekiant įvertinti kredito draudikų mokumą negu galiojančias rizikos ribojimo taisykles, būtent Mokumo I direktyvą. Bazelio taisyklių taikymas pateisinamas kredito draudikų veiklos pobūdžiu ir atsargumo principu. Institucijos teigia, kad sandorio šalies rizikos (visų pirma – skolininko nemokėjimo rizikos) atžvilgiu kredito draudimas panašus į bankų vykdomą kreditavimą. Be to, *SA Ducroire* veikla, priešingai nei kitų privačių kredito draudikų, visų pirma apima mažiausiai išsivysčiusiose arba besiformuojančios rinkos ekonomikos šalyse įsisteigusių skolininkų kredito riziką (2 zonos riziką ([24])).

(57) Taigi Belgijos institucijų požiūriu rizikos ribojimo taisyklėse minimas Kuko koeficientas, pagal kurį kapitalo dydis turi atitikti ne mažiau kaip 8 proc. grynųjų įsipareigojimų, esą labiau tinka kredito draudikų mokumui įvertinti.

(58) Iš ONDD valdybos 2004 m. balandžio 20 d. posėdžio protokolo aiškėja, kad Kuko koeficientu ji rėmėsi nustatydama būtiną *SA Ducroire* kapitalą, atsižvelgdama ir į tai, kad buvo būtina užtikrinti pakankamą akcinės bendrovės patikimumą, palyginti su konkurentais.

(59) Iš tikrųjų remiantis skaičiavimais, Belgijos institucijų nustatytas koeficientas siekia ne 8 proc., kaip nustatyta Bazelio I taisyklėse, o 10 proc. grynųjų įsipareigojimų ir sudaro buferinę zoną.

(60) Taigi ONDD nustatytas *SA Ducroire* kapitalas, nurodytas ([25]) reguliavimo institucijai pateiktuose finansiniuose planuose ir 2004 m. balandžio 20 d. informaciniame pranešime, kuriuo remdamasi valdyba iš principo pritarė *SA Ducroire* įsteigimui suteikiant jai 150 mln. EUR pasirašytąjį kapitalą, 2006 m. pabaigoje buvo **68–74 mln.** EUR (žr. 2 lentelę). Darant šias prielaidas buvo numatyta padengti tiktai 2 zonoje ir dešimtyje 2004 m. gegužės mėn. į Europos Sąjungą įstojusių šalių kilusią riziką.

(61) Tačiau 2004 m. rugsėjo 28 d. strateginiame pranešime ONDD nurodytas ([26]) pagal Kuko koeficientą (10 proc. grynųjų įsipareigojimų) įvertintas 2005–2007 m. kapitalas buvo **74–101 mln. EUR**. Priešingai nei 2004 m. balandžio mėn. pranešime išdėstytos finansinės prognozės, 2004 m. rugsėjo mėn. pranešimo finansinės prognozės apėmė visą trumpalaikę riziką visoje 1 ir 2 zonų teritorijoje. Šiame pranešime daroma išvada, kad „*100 mln. EUR apmokėtojo kapitalo pakanka eksportuotojų bendrosios trumpalaikės rizikos draudimo veiklai vykdyti iki 2007 metų, bet po to jo suma turės būti persvarstyta*“.

([23]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. gruodžio 5 d. pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyną“ B14 priedą.
([24]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateikto dokumento „Belgijos pastabos dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ p. 10: „*Remiantis ONDD vartojamomis kategorijomis,* […]“.
([25]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. pateiktų Belgijos institucijų „Belgijos pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ 8 priedo p. 70 ir 13 priedą.
([26]) Žr. 2004 m. rugsėjo 28 d. strateginio pranešimo „Strateginės gairės, skirtos ONDD ir jos akcinei bendrovei“, kuris buvo pateiktas ONDD valdybai ir išdėstytas 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateikto dokumento „Belgijos pastabos dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ 10 priede, p. 28.

(62) Belgijos institucijos mano, kad Kuko koeficiento taikymas nėra tinkamas metodas siekiant atskirti parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos veiklai reikalingo kapitalo poreikius, nes, pasak jų, Kuko koeficientą taikant įsipareigojimų sumoms atsiranda tam tikras linijiškumas ir nepakankamai atsižvelgiama į įvairią slaptą riziką.

Mokumo II direktyvos metodų taikymas naudojant vidaus politinės rizikos modeliavimą

(63) Antrosios mokumo taisyklės išdėstytos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo ([27]) (toliau – Mokumo II direktyva).

(64) Siekdama atskirti kapitalo poreikius, susijusius su parduotinos rizikos veikla ir neparduotinos rizikos veikla, ONDD 2011 m. sukūrė **metodiką**, kurią laiko tinkamiausia. Tai standartinė Mokumo II formulė ([28]), sukurta remiantis 5 kiekybiniu poveikio tyrimu (KPT 5, angl. *Quantitative Impact Study 5* arba QIS 5), kurį atliekant buvo sudaromi politinei rizikai padengti reikalingo kapitalo vidaus modeliai ir orientuotasi į A kategorijos reitingą atitinkantį mokumą bei taikomumą pagal 2004 metų rodiklius.

(65) Pasak Belgijos institucijų, galima pagrįstai manyti, kad atsargus privatus investuotojas 2004 m. būtų vadovavęsis šiuo metodu.

(66) Mokumo II standartinę formulę KPT 5 ONDD taikė bet kokiai rizikai, išskyrus politinę. Belgijos institucijų nuomone, kredito draudimo politinė rizika panaši į tam tikrą katastrofų rizikos formą. Taigi, pasak Belgijos institucijų, kredito draudimo katastrofų rizikai Mokumo II direktyvos standartinė formulė KPT 5 šiuo metu sunkiai pritaikoma. Todėl jų požiūriu, vertinant politinės rizikos kapitalo poreikį, galima pagrįstai taikyti vidaus modelį.

(67) Taikant šį metodą, *SA Ducroire* kapitalo poreikis 2005–2007 m. vertinamas ([29]) apytiksliai **80–99 mln. EUR**, o 2009 m., remiantis verslo planu (žr. 2 lentelę) – [125–150] mln. EUR. Didžioji šio kapitalo dalis gaunama dengiant politinę riziką.

(68) Vykdydamos Komisijos prašymą, Belgijos institucijos įvertino *SA Ducroire* kapitalo poreikį, standartinę Mokumo II formulę KPT 5 taikydamos visų tipų rizikai (įskaitant politinę riziką). Tokiu atveju *SA Ducroire* kapitalo poreikis 2005–2007 m. būtų ([30]) **23–25 mln. EUR** mažesnis, o 2009 m. – [25–50] mln. EUR mažesnis (žr. 2 lentelę).

([27]) OL L 335, 2009 12 17, p. 1. Mokumo II direktyva įsigaliojo 2010 m. sausio 6 d.

([28]) Mokumo II direktyva įkūnija Europos draudimo sektoriaus reguliavimo reformą. Joje keliamas tikslas remiantis Bazelio II susitarimu geriau suderinti draudimo ir perdraudimo įmonėms privalomas turėti nuosavas lėšas su rizika, kurią jos patiria vykdydamos veiklą. Nuo Mokumo I direktyvos, kurioje buvo numatyta mokumo atsarga kaip tam tikra draudimo įmokų ir išmokų procentinė dalis, draudimo reguliavimo srityje pereita prie sudėtingesnių rizikos valdymo taisyklių: arba taikoma standartinė formulė, arba remiamasi tam tikru vidaus modeliu. Požiūrį, kai taikoma standartinė formulė, šiuo metu bandoma apibrėžti ir suderinti atliekant kiekybinio poveikio tyrimus (angl. *Quantitative Impact Studies*, toliau – KPT). Vykstančios konsultacijos padeda Europos draudimo ir profesinių pensijų priežiūros institucijų komitetui (angl. *Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors* arba CEIOPS) išbandyti numatomas apskaičiavimo formules ir sumas). Jeigu įmonė nori pasirinkti vidaus modelį, pagal vidaus modelį nustatant galutinį mokumo kapitalo reikalavimą (angl. *Solvency Capital Requirement* arba SCR) reikalingas priežiūros institucijos patvirtinimas.

([29]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. gruodžio 5 d. pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyno“ p. 22.

([30]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. gruodžio 5 d. pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyno“ p. 32.

2 lentelė

SA *Ducroire* kapitalas, nustatytas ONDD ir (arba) Belgijos institucijų 2005, 2007 ir 2009 m. remiantis dviem augimo scenarijais ir taikant skirtingus metodus

(milijonais eurų)

	Metodika	Scenarijus (1)	Vertintas laikotarpis	Parduotinos rizikos kapitalo poreikis	Neparduotinos rizikos kapitalo poreikis	Iš viso
Pagal verslo planą	Mokumo I direktyva pagal 2011 m. gruodžio mėn. komentarus	A (3 %)	2005 m. pabaiga	3,0	3,0	3 (2)
			2007 m. pabaiga	3,2	3,2	3,2 (2)
		B (6 %)	2005 m. pabaiga	3,0	3,0	3,0 (2)
			2007 m. pabaiga	3,2	3,2	3,3 (2)
	1939 m. įstatymo 8 straipsnis pagal 2011 m. gruodžio mėn. komentarus	A (3 %)	2005 m. pabaiga			92
			2007 m. pabaiga			97
			2009 m. pabaiga			[100–125]
		B (6 %)	2005 m. pabaiga			95
			2007 m. pabaiga			106
			2009 m. pabaiga			[100–125]
	Kuko koeficientas/Bazelio I taisyklės (10 % grynųjų įsipareigojimų) Duomenys nustatyti 2004 04 20 valdybos posėdžio protokole ir pateikti priežiūros institucijai	A (3 %)	2006 m. pabaiga			68,2
		B (6 %)	2006 m. pabaiga			74,3
	Kuko koeficientas/Bazelio I taisyklės (10 % grynųjų įsipareigojimų) pagal 2004 09 28 strateginį pranešimą	A (3 %)	2005 m. pabaiga			73,5
			2007 m. pabaiga			92,2
		B (6 %)	2005 m. pabaiga			77,4
			2007 m. pabaiga			100,7
	Kuko koeficientas/Bazelio I taisyklės (10 % grynųjų įsipareigojimų) pagal 2011 m. gruodžio mėn. komentarus	A (3 %)	2009 m. pabaiga			[100–125]
		B (6 %)	2009 m. pabaiga			[125–150]
	Mokumo II direktyva, „standartinis“ (2011 m.) metodas pagal 2011 m. gruodžio mėn. komentarus, B10 priedas	A (3 %)	2005 m. pabaiga	7,0	48,0	55,0
			2007 m. pabaiga	9,0	56,0	65,0
			2009 m. pabaiga	[10–20]	[65–80]	[75–100]
		B (6 %)	2005 m. pabaiga	8,0	51,0	59,0
			2007 m. pabaiga	10,0	64,0	74,0
			2009 m. pabaiga	[5–15]	[70–85]	[75–100]
	Mokumo II direktyva, vidaus politinės rizikos modeliavimas pagal 2011 m. gruodžio mėn. komentarus	A (3 %)	2005 m. pabaiga	7,0	73,0	80,0
			2007 m. pabaiga	9,0	81,0	90,0
			2009 m. pabaiga	[5–15]	[110–135]	[125–150]
		B (6 %)	2005 m. pabaiga	8,0	74,0	82,0
			2007 m. pabaiga	10,0	89,0	99,0
			2009 m. pabaiga	[5–15]	[120–135]	[125–150]
	Pakoreguotas kapitalas (KPT 5 + vidaus modelis) *(žr. 76 konstatuojamąją dalį), įskaitant sukauptą pelną* (3)	A (3 %)	2005 m. pabaiga	9,8	90,2	100,0
			2007 m. pabaiga	10,8	91,7	102,5
			2009 m. pabaiga	[5–15]	[130–145]	[135–160]
		B (6 %)	2005 m. pabaiga	9,8	90,2	100
			2007 m. pabaiga	11	92,3	103,3
			2009 m. pabaiga	[10–20]	[140–155]	[150–175]

(milijonais eurų)

	Metodika	Scenarijus ([1])	Vertintas laikotarpis	Parduotinos rizikos kapitalo poreikis	Neparduotinos rizikos kapitalo poreikis	Iš viso
Pagal realius duomenis	Skirtas apmokėtasis kapitalas pagal 2012 m. gegužės 31 d. komentarus		2011 m. pabaiga	[40–80]	[70–110]	150,0

([1]) Skliausteliuose: metinis augimas, kurio tikimasi pagal atitinkamą scenarijų.
([2]) Parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos kapitalo poreikiai nepridedami siekiant gauti galutinę sumą, nes 2004–2006 m. buvo taikoma 3 mln. EUR žemiausia riba, o 2007–2009 m. – 3,2 mln. EUR žemiausia riba.
([3]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. lapkričio 14 d. pateiktus dokumentus (*Excel* failai, puslapis „Kapitalas“). Pasirodo, KPT metodas 2005 su vidaus modeliavimu buvo taikytas vien siekiant nustatyti kapitalą, 2005 m. skirtą parduotinai ir neparduotinai rizikai padengti. Po 2005 m. kapitalas buvo nustatomas […]. Reikia pažymėti, kad […], ir dėl to 2005 m. pagal 1A ir 1B scenarijus gauti vienodi rezultatai. Belgijos institucijos tiktai nuo 2009 m. atsižvelgė į 50 mln. EUR neapmokėtąjį kapitalą. Būtent šiais skaičiais buvo remiamasi kitame skirsnyje apskaičiuojant nuosavybės vertybinių popierių grąžą (angl. *return on equity*).

(69) 2012 m. gegužės 16 d. ir 31 d. komentaruose ONDD nurodė, kad po 2007 ir 2009 metais priimtų strateginių sprendimų (pvz., pakeitus perdraudimo strategiją, įvertinus neparduotinos rizikos portfelio rizikos rodiklius, kurie nebuvo numatyti jų 2004 metų strateginiame plane, atliktas vidaus kapitalo perkėlimas iš neparduotinos rizikos verslo dalies į parduotinos rizikos verslo dalį.

3. *Privataus investuotojo principas rinkos ekonomikoje*

(70) Pasak Belgijos institucijų, pradinis ONDD kapitalo įnašas, padarytas steigiant *SA Ducroire*, atitinka rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijų.

2004 m. prognozuotas pelningumas

(71) 2004 m. balandžio mėn. rašte ONDD, vadovaudamasi 1B scenarijumi, kuriame numatytas veiklos augimas 6 proc., buvo numačiusi, kad trejus pirmuosius veiklos metus (2005, 2006 ir 2007) *SA Ducroire* nuosavo kapitalo grąžos (angl. *return on equity*) koeficientas sieks 1,3–1,5 proc., įskaitant nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį, ir 2,2–2,9 proc., neįskaitant nuostolių svyravimo išlyginimo techninio atidėjinio.

3 lentelė

2004 m. balandžio mėn. finansinės prognozės (perimetras: 1 zona (10 stojančiųjų šalių) + 2 zona)

(tūkstančiais eurų)

	1A scenarijus: augimas 3 %			1B scenarijus: augimas 6 %		
	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas
Draudimo veiklos rezultatai	– 527	– 536	– 543	47	389	763
Valdymo veiklos rezultatai	1 643	1 692	1 742	1 749	1 885	2 029
Techninis rezultatas	1 116	1 156	1 199	1 797	2 274	2 792

(tūkstančiais eurų)

	1A scenarijus: augimas 3 %			1B scenarijus: augimas 6 %		
	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas
Nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys	– 837	– 867	– 899	– 1 347	– 1 706	– 2 094
Techninis rezultatas atėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį	279	289	300	449	569	698
Finansinis rezultatas	2 360	2 468	2 577	2 369	2 499	2 641
Mokesčiai	– 871	– 910	– 949	– 930	– 1 012	– 1 102
Rezultatas	1 768	1 847	1 927	1 888	2 055	2 237
Kapitalas	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Kapitalo grąža (rezultatas/kapitalas)	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %	1,5 %
Rezultatas su nuostolių svyravimo išlyginimo techniniu atidėjiniu	2 605	2 715	2 826	3 235	3 761	4 331
Kapitalo grąža neatėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninio atidėjinio (rezultatas + nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys)/kapitalas	1,7 %	1,8 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,9 %
Grynųjų pinigų srautas	5 744	5 190	5 803	6 634	6 557	7 742
Veiklai reikalingas kapitalo dydis			68 186			74 319

Šaltinis. ONDD. Tai finansinės prognozės, pateikiamos Belgijos institucijų 2011 m. birželio 1 d. pastabų (raštas, pavadintas „Akcinės bendrovės kūrimas“, 2004 m. balandžio 20 d. pateiktas ONDD valdybai) 8 priedo p. 70.

(72) Rašte, kurį savo valdybai pateikė 2004 m. rugsėjo 28 d., taigi jau po *SA Ducroire* įsteigimo 2004 m. rugsėjo 23 d., pagal „dinamiškąjį“ scenarijų per trejus – 2005, 2006, ir 2007 – metus ONDD tikėjosi 6 proc. augimo bei kapitalo grąžos padidėjimo nuo 1,3 iki 1,9 proc. su nuostolių svyravimo išlyginimo techniniu atidėjiniu ir nuo 2,8 iki 4,3 proc. be jo. 2004 m. rugsėjo mėn. finansinės prognozės šiek tiek skiriasi nuo pateiktųjų 2004 m. balandžio mėn., nes 2004 m. rugsėjo mėn. prognozės pagrįstos platesne veiklos aprėptimi (visa 1 zona). Be to, 2004 m. rugsėjo mėn. buvo persvarstytos kai kurios prielaidos.

4 lentelė

2004 m. rugsėjo mėn. finansinės prognozės (perimetras: visa 1 zona ir 2 zona)

(tūkstančiais eurų)

	1A scenarijus: augimas 3 %			1B scenarijus: augimas 6 %		
	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas
Draudimo veiklos rezultatai [1]	**– 229**	**49**	**292**	**330**	**924**	**1 504**
Įskaitant neparduotiną riziką (2 zona)	*378*	*688*	*970*	*918*	*1 537*	*2 148*
įskaitant parduotiną riziką (1 zona – 10 naujųjų ES narių)	*– 619*	*– 579*	*– 545*	*– 600*	*– 553*	*– 511*
įskaitant parduotiną riziką (1 zona – kitos šalys)	*13*	*– 12*	*3*	*31*	*43*	*109*
Valdymo veiklos rezultatai	1 662	1 734	1 805	1 768	1 924	2 086
Techninis rezultatas	**1 433**	**1 783**	**2 096**	**2 097**	**2 848**	**3 590**

(tūkstančiais eurų)

	1A scenarijus: augimas 3 %			1B scenarijus: augimas 6 %		
	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas
Nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys	– 1 066	– 1 383	– 1 672	– 1 564	– 2 182	– 2 392
Techninis rezultatas atėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį	**367**	**400**	**425**	**533**	**667**	**1 197**
Finansinis rezultatas	1 366	1 470	1 581	1 375	1 500	1 642
Mokesčiai	– 568	– 637	– 706	– 626	– 735	– 981
Rezultatas	**1 165**	**1 233**	**1 300**	**1 282**	**1 432**	**1 858**
Kapitalas	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Kapitalo grąža (rezultatas/kapitalas)	**1,2 %**	**1,2 %**	**1,3 %**	**1,3 %**	**1,4 %**	**1,9 %**
Rezultatas su nuostolių svyravimo išlyginimo techniniu atidėjiniu	2 231	2 616	2 972	2 846	3 614	4 251
Kapitalo grąža neatėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninio atidėjinio (rezultatas + nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys)/kapitalas	**2,2 %**	**2,6 %**	**3,0 %**	**2,8 %**	**3,6 %**	**4,3 %**
Grynųjų pinigų srautas	5 358	5 152	6 080	6 233	6 471	7 796
Veiklai reikalingas kapitalo dydis	73 506	82 798	92 150	77 419	88 931	100 696

Šaltinis. ONDD. Tai finansinės prognozės, išdėstytos pranešimo „Strateginės gairės, skirtos ONDD ir jos akcinei bendrovei“, kuris 2004 m. rugsėjo 28 d. buvo pateiktas ONDD valdybai ir sudaro 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pastabų 10 priedą, 28 puslapyje ir 9 priede.

([1]) Komisija finansinėse prognozėse rado skaičiavimo klaidų. Konkrečiai skirtingos aprėpties draudimo veiklos rezultatų suma skiriasi nuo visos *SA Ducroire* draudimo veiklos rezultato sumos. Klaidos įsivėlė apskaičiuojant visos *SA Ducroire* draudimo veiklos rezultatą. Bet šie skirtumai stipriai nepaveikė kapitalo grąžos įvertinimo.

(73) Priešingai nei 2004 m. balandžio mėn. pranešime, nuosavo kapitalo grąža apskaičiuota remiantis 100 mln. EUR apmokėtojo kapitalo suma, neatsižvelgiant į 50 mln. EUR papildomai investuotą, bet neapmokėtą kapitalą.

(74) Vertindamos kapitalo grąžą, kurios tikėtasi iš parduotinos rizikos veiklos, Belgijos institucijos nurodė, kad analizuojant parduotinos ir neparduotinos rizikos veiklos pelningumą neturi būti atsižvelgiama į 2004 m. rugsėjo 28 d. valdybai pateiktame strateginiame pranešime aprašytą paskirstymą ([31]). Belgijos institucijos paaiškino ([32]), kad šios prognozės yra klaidingos, nes rizikos, kuri tapo parduotina 2004 m., nuostolingumo lygis buvo smarkiai pervertintas ir nebuvo atsižvelgta į tai, kad tais atvejais, kai iš tikrųjų nustatomas didelis nuostolingumas, draudikas gali pakoreguoti įmokas. Belgijos institucijos primena, kad nustatydama *SA Ducroire* kapitalo dydį ONDD valdyba nesirėmė kapitalo poreikių atskyrimu pagal strateginio pranešimo 9 priedą.

Pelningumas pagal 2011 m. sudarytas ex post prognozes

(75) Taigi šios 2004 m. prognozės nebuvo panaudotos parduotinos ir neparduotinos rizikos prognozėms atskirti, apie tokį atskyrimą Komisijai pranešta 2011 m. birželio mėn. Pačios 2011 m. birželio mėn. pastabos buvo grindžiamos iki 2004 m. surinktais istoriniais duomenimis ir tuometinių *SA Ducroire* konkurentų veiklos rezultatais. Belgija laikosi nuomonės, kad 2011 m. birželio mėn. pastabose išreikštas požiūris geriausiai atspindi galimą privataus investuotojo samprotavimą 2004 m. ir nuosekliai atitinka konsoliduotąjį rezultatą.

([31]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateiktų „Belgijos pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ 10 priedą.

([32]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. gruodžio 5 d. pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyną“ p. 33.

(76) 2011 m. birželio mėn. pastabose Belgijos institucijos įvertino parduotinos rizikos veiklos pelningumo santykį su šiai veiklai skirtu kapitalu pagal Mokumo II modelį (standartinę KPT 5 formulę ir vidaus modelį) – vadovaudamosi metodu, kuris buvo išplėtotas *ex post*, Komisijai pateikus prašymą. Reikia pažymėti, kad pagal šį modelį nustatytas mažiausios kapitalo sumos, t. y. 82 mln. EUR, ir iš tikrųjų apmokėto 100 mln. EUR kapitalo skirtumas buvo skirtas parduotinai ir neparduotinai veiklai proporcingai atitinkamai jos daliai minimaliame 82 mln. EUR kapitale. Iš to aiškėja, kad ONDD įvertintas „pakoreguotas“ parduotinos rizikos kapitalas 2005 m. sudarė 9,8 mln. EUR ([33]) (žr. 5 lentelę).

(77) Pagal 2011 m. Belgijos institucijų pateiktas persvarstytas finansines prognozes ir su parduotina rizika susijusiai veiklai skirto kapitalo įvertinimus, kaip nurodyta 76 konstatuojamojoje dalyje, Belgijos institucijų nustatytas parduotinos rizikos veiklos pelningumas 2005–2007 m. nurodomas šioje lentelėje:

5 lentelė

2011 m. perskaičiuotos finansinės prognozės ([1])

(tūkstančiais eurų)

	1B scenarijus: (augimas 6 %) parduotina rizika			1B scenarijus: (augimas 6 %) neparduotina rizika		
Draudimo veiklos rezultatai	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas	2005 m. biudžetas	2006 m. biudžetas	2007 m. biudžetas
Valdymo veiklos rezultatai	656	516	596	– 326	408	908
Techninis rezultatas iki atidėjinių	292	329	363	1 476	1 596	1 723
Nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys	**948**	**845**	**959**	**1 150**	**2 004**	**2 631**
Techninis rezultatas atėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį	– 328	– 347	– 368	– 1 236	– 1 835	– 2 024
Finansinis rezultatas	**620**	**497**	**591**	**-86**	**170**	**607**
Mokesčiai	280	347	374	1 095	1 153	1 268
Rezultatas atskaičius mokesčius	– 297	– 279	– 318	– 330	– 456	– 664
Pakoreguotas kapitalas (KPT 5 + vidaus modelis) ([2])	**603**	**566**	**646**	**679**	**866**	**1 212**
Pakoreguotas kapitalas + nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys	9 756	10 322	10 969	90 244	91 110	92 321
Draudimo veiklos rezultatai	9 756	10 437	11 205	90 244	91 743	93 671
Kapitalo grąža (rezultatas/kapitalas)	**6,2 %**	**5,5 %**	**5,9 %**	**0,8 %**	**1,0 %**	**1,3 %**
Rezultatas + nuostolių svyravimo išlyginimo techninis atidėjinys	**823**	**799**	**893**	**1 511**	**2 068**	**2 519**
Kapitalo grąža prieš atskaitant nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį	**8,4 %**	**7,7 %**	**8,0 %**	**1,7 %**	**2,3 %**	**2,7 %**

([1]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. lapkričio 14 d. pastabas (*Excel* failų „201105 P&L“ (2011-05 pelno (nuostolio) ataskaita) ir „Bilan Business Plan Scenario 1B“ (Verslo planas pagal 1B scenarijų), puslapius *P&L_cessibles* (parduotinos rizikos pelnas (nuostolis)) ir *PL_non_cessibles* (neparduotinos rizikos pelnas (nuostolis)).

([2]) Pasirodo, metodas KPT 2005 taikant vidinį modeliavimą naudotas vien siekiant nustatyti 2005 m. parduotinai ir neparduotinai rizikai padengti skirtą kapitalą. 2006 ir 2007 m. kapitalas buvo nustatytas prie 2005 m. kapitalo pridedant prognozuotą laikotarpio pelną.

([33]) Belgija pateikė tokius parduotinos rizikos skaičiavimus: 8 mln. EUR + [(100 mln. EUR–82 mln. EUR) × (8 mln. EUR/82 mln. EUR)]. Tokiu pat būdu apskaičiuota ir neparduotina rizika.

(78) Kapitalo grąžą Belgijos institucijos apskaičiavo pagal 100 mln. EUR apmokėtąjį kapitalą, bet neatsižvelgdamos į investuotus papildomus 50 mln. EUR, kurie kaip kapitalas buvo apmokėti tik 2009 m.

(79) Į sprendime pradėti tyrimą išreikštą abejonę, kad privatus investuotojas prašytų atlyginti už neapmokėtąjį kapitalą, nes bankroto atveju jį prarastų, Belgijos institucijos atsakė, kad toliau laikosi savo pozicijos, t. y. kad apskaičiuojant pelningumą į 50 mln. EUR kapitalą neturi būti atsižvelgiama tol, kol jis nebus iš tikrųjų apmokėtas. Pasak jų, bankroto atveju (jeigu tarsime, kad jam ištikus prašoma sumokėti likusį pasirašytąjį kapitalą) būtų tiesiog sutrumpinta investavimo trukmė. Belgijos institucijos taip pat pridūrė, kad iki kapitalo apmokėjimo 2009 m. ONDD galėjo laisvai investuoti šį 50 mln. EUR kapitalą rinkoje siekdama atitinkamo pajamingumo.

(80) Be to, pasak Belgijos institucijų, 2004 m. prognozėms taikytas 2 proc. investavimo koeficientas, į kurį atsižvelgta 5 lentelėje išdėstytuose skaičiavimuose, yra žemesnis už koeficientą, kurį veikiausiai taikytų privatus investuotojas. Taikydamos 3,5 proc. investavimo koeficientą Belgijos institucijos nustatė, kad parduotinos rizikos veiklos pelningumo prognozė (kapitalo grąža pakoreguota numatant nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį) 2005–2007 m. pasiektų 9,7–10,4 proc. (o taikant 2 proc. investavimo koeficientą – apytiksliai 7,7–8,4 proc. lygį) ([34]).

Ekonominės pajamų grąžos normos (ROR) taikymas

(81) Belgijos institucijos mano, kad tinkamiausias koeficientas tikėtinai investicijų grąžai įvertinti yra ekonominės pajamų grąžos norma (angl. *Economic Return on Revenue*, toliau – ROR), nors *ex ante* finansinėse prognozėse (ONDD verslo plane) šis koeficientas netaikytas. Jis apskaičiuojamas kaip techninių pajamų (prieš atimant nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį) ir apyvartos (draudimo įmokų) santykis. Pasak Belgijos institucijų, ROR yra tinkamiausias koeficientas, nes:

a) apskaičiuojamas prieš atimant Belgijos rizikos ribojimo institucijų nustatytą nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį, kuriuo siekiama per tam tikrą laiką išlyginti rezultatus ir padengti galimus būsimus ateities veiklos nuostolius;

b) ROR tiksliai atspindi kredito draudimo veiklos pelningumą, atskirdamas jį nuo vien finansinės grąžos. Taigi jis reiškia pelningumą, susijusį su kredito draudimo veiklos „šerdimi“.

(82) 2005 ir 2006 m. ROR esant atitinkamai 16,5 proc. ir 18,5 proc., *SA Ducroire* veikla būtų pelningesnė ([35]) negu trijų svarbiausių kredito draudimo rinkos veikėjų *Coface*, *Euler Hermes* ir *Atradius*, kurių ROR 2005 ir 2006 m. buvo atitinkamai 9,7 ir 10,9 proc., 16,0 ir 16,9 proc., 9,3 ir 11,9 proc.

Tikėtino pelningumo nustatymas

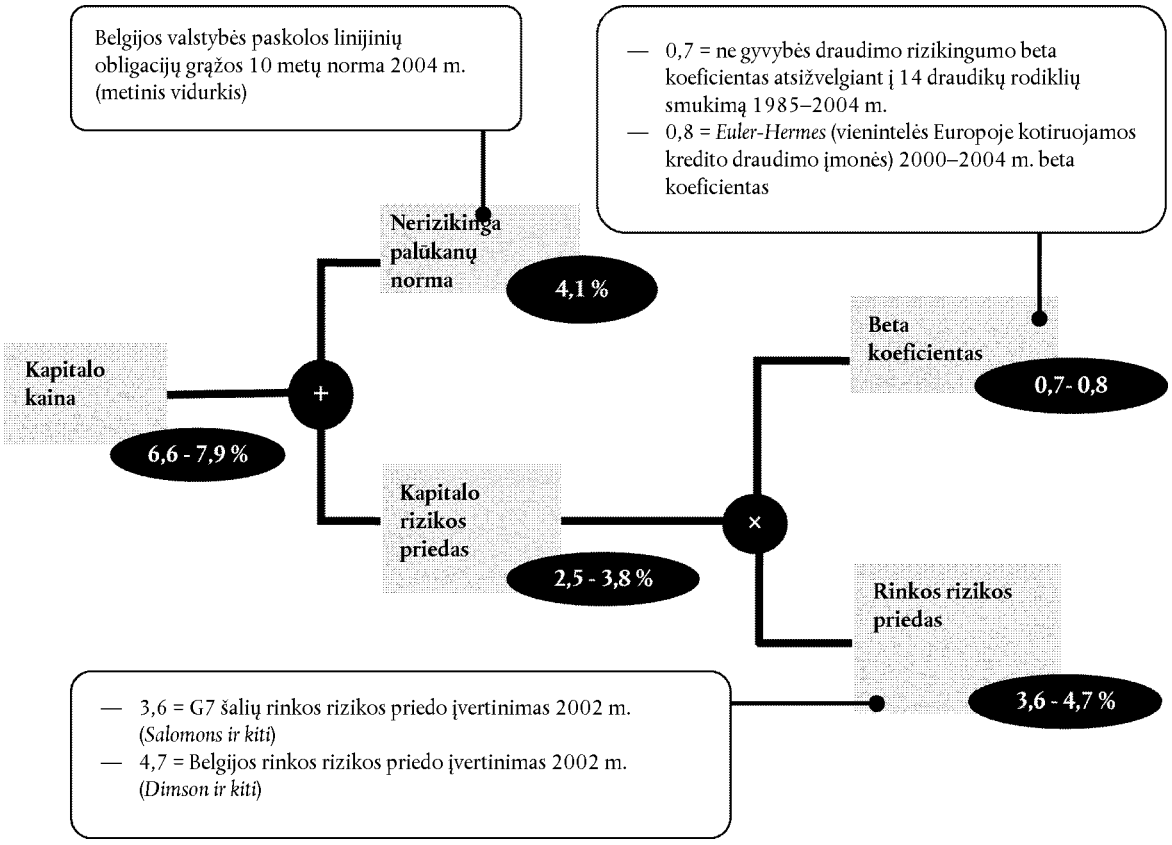
(83) Atsakydamos į Komisijos pastabą, kad mažai tikėtina, jog vertindamas tikėtiną numatomos investicijos grąžą privatus investuotojas remsis vien tiktai ROR koeficientu, ir siekdamos pagrįsti teiginį, kad kapitalo formavimo metu *SA Ducroire* pelningumas buvo pakankamas, Belgijos institucijos pasiūlė dvi naujas metodikas. Tai a) kapitalo įkainojimo modelis (angl. *Capital Asset Pricing Model*, toliau – CAPM) ([36]), kuris padeda įvertinti tikėtiną finansinio turto pajamingumą rinkoje pagal jo riziką, ir b) kredito draudikų veiklos pelningumo lyginamoji analizė (angl. *benchmarking*).

([34]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. gruodžio 5 d. pateikto „Atsakymo į Europos Komisijos 2011 m. liepos 28 d. klausimyną“ p. 38–39.
([35]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateiktų „Belgijos pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ p. 38.
([36]) Finansinio turto įvertinimo modelis.

(84) Taikant CAPM modelį kapitalo kaina nustatoma pagal tokią formulę:

Kapitalo kaina = nerizikinga palūkanų norma + kapitalo rizikos priedas
Kapitalo kaina = nerizikinga palūkanų norma + turto rizikingumo beta koeficientas (*) [rinkos rizikos priedas]
Čia turto rizikingumo beta koeficientas atspindi vertinamo turto pelningumo kintamumą lyginant su rinkos duomenimis.

(85) Belgijos institucijos *SA Ducroire* kapitalą įkainojo taip, kaip nurodyta toliau pateiktoje schemoje:

(86) Pagal ONDD pateiktus CAPM pagrįstus įvertinimus privatus investuotojas Belgijos ne gyvybės draudimo rinkoje 2004 m. būtų reikalavęs ne mažesnės nei 7–8 proc. grąžos.

(87) Siekdamos atlikti šio sektoriaus pelningumo istorinę lyginamąją analizę, Belgijos institucijos sudarė draudikų statistinę imtį, juos atrinkdamos pagal toliau išvardytus kriterijus: a) veikla vykdoma Europoje, b) kredito draudimo veikla yra pagrindinė veikla, c) veikla vykdoma daugiausia parduotinos rizikos sektoriuje, bet veikiama ir neparduotinos rizikos sektoriuje, išskyrus įmones, kurioms taikoma valstybės pagalbos procedūra, po 2004 m. įsteigtas įmones ir imčiai priskirtos įmonės patronuojamąsias įmones. Imtį sudaro 11 draudikų. Pasak Belgijos institucijų, daugiausia parduotinos rizikos sektoriuje dirbančių kredito draudikų vidutinė kapitalo grąža siekė 6–7,5 proc. (buvo vertinami įvairūs laikotarpiai, t. y. su krizės metais ir be jų). 2004 m. vidutinė šių 11 draudikų kapitalo grąža buvo 7,8 proc., o vidutinė 3 atrinktų rinkos dalyvių kapitalo grąža siekė 13,3 proc. (žr. 6 lentelę).

6 lentelė

Belgijos pateikta kredito draudikų pelningumo lyginamoji analizė

Parduotinos rizikos kapitalo grąžos lyginamosios analizės imties sudarymo metodika	
Atrankos kriterijus	Imties dydis
• Kredito draudikai, priklausantys ICISA ir Berno sąjungai (4)	115
• Europoje įsisteigę kredito draudikai (7)	47
• Įmonės, kurioms kredito veikla yra pagrindinė ir kurios didžiausią veiklos dalį vykdo parduotinos rizikos sektoriuje (1)	19
• Atmestos įmonės, kurioms taikoma valstybės pagalbos procedūra (t. y. SACE ir SACE BT)	16

Kapitalo grąža (2), 2000-2009, procentais																	
Įmonės	Buveinės vieta	Parduotinos dalies įvertis (3) %	Bendra įmoka tūkst. €, 2004	Kapitalo grąža											Vidurkiai		
				1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001-04	2003-04	2001-09
Cesce	Ispanija	60	51 (5)			2,3	5,2	7,3	6,0	3,5	8,3	2,3	– 24,0	10,4	4,1	4,5	1,8
KUKE	Lenkija	60	7			– 9,0	0,5	1,9	5,5	7,9	4,9	5,3	8,1	– 14,6	– 0,3	3,7	1,2
COSEC	Portugalija	90	37			1,5	1,7	– 5,1	8,1	7,3	2,2	6,0	– 9,0	1,8	1,5	1,5	1,6
Prisma	Vokietija	100	36	0,0	4,8	6,8	4,7	5,6	9,3	12,9	17,1	9,5	15,9	7,6	6,6	7,5	9,9
Credit y Caucion	Ispanija	100	341	9,0	13,7	14,3	16,0	21,1	17,6	14,3	13,7	15,2	53,7	0,5	17,3	19,4	18,5
Baez	Bulgarija	60	0,5						4,7	8,7	5,3	11,5	10,6	14,2	4,7	4,7	9,2
Garant	Austrija	50	4						– 7,3	– 5,6	0,6	1,3	3,2	-10,7	-7,3	-7,3	-3,1
Mehib	Vengrija	90	6 (5)				0,2	0,8	2,2	0,8	-2,3	0,4	5,7	8,2			

Parduotinos rizikos kapitalo grąžos lyginamosios analizės imties sudarymo metodika	
Atrankos kriterijus	Imties dydis
• Atmestos įmonės, įsteigtos po 2004 m. ir (arba) į sąrašą įtrauktų įmonių patronuojamosios įmonės	11

Kapitalo grąža ([2]), 2000-2009, procentais																		
Įmonės	Buveinės vieta	Parduotinos dalies įvertis ([3]) %	Bendra įmoka tūkst. €, 2004	Kapitalo grąža											Vidurkiai		
				1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001-04	2003-04	2001-09
Atradius	Nyderlandai	90	1079			1,8	– 17,5	3,4	10,1	16,8	14,5	19,4	– 22,1	– 12,5	– 0,5	6,8	1,5
Euler Hermes	Prancūzija	96	1567		13,7	13,2	16,7	14,5	18,4	17,7	17,3	21,8	4,5	1,3	15,7	16,4	13,9
COFACE	Prancūzija	83	903	11,3	11,8	9,2	3,2	13,2	11,5	13,4	11,2	15,1	3,7	– 15,0	9,3	12,4	7,3
Vidurkis ([6])					11,0	5,0	3,4	7,0	7,8	8,9	8,4	9,8	4,6	-0,8	5,8	7,4	6,0
3 atrinktų draudikų vidurkis ([6])						8,1	0,8	10,4	13,3	16,0	14,3	18,8	-4,6	-8,7	8,2	11,9	7,6
Panašaus dydžio draudikų vidurkis ([6])						3,1	4,7	5,3	5,8	6,2	6,2	6,4	8,0	2,2	4,7	5,5	5,3

([1]) Pasirinkti tik tie draudikai, kurių didžiausia veiklos dalis susijusi su parduotina rizika (t. y. pagal prieinamą informaciją, daugiau nei 50 proc. įmokų arba pozicijos rizikos).
([2]) Pakoreguota atsižvelgiant į nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį.
([3]) Pagrindas – pateikta geografinė informacija, pvz., pozicijos rizika, įmokos (įmonės pateikė skirtingus duomenis).
([4]) Tarptautinės kredito draudikų asociacijos.
([5]) Grynosios įmokos.
([6]) Nesvertinis vidurkis.
([7]) 2004 metais arba artimoje ateityje.

(88) Belgijos institucijų nuomone, pagal finansines prognozes, jų perskaičiuotas 2011 m. remiantis 1B scenarijumi (žr. 5 lentelę), tikėtinas parduotinos rizikos veiklos pelningumas neatėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninio atidėjinio (kapitalo grąža iki nuostolių svyravimo išlyginimo techninio atidėjinio) atitinka pelningumą, kurio 2004 m. galėjo tikėtis privatus investuotojas (lūkesčius Belgijos institucijos vertino įkainodamos kapitalą pagal modelį CAPM ir atlikdamos kredito draudikų pelningumo lyginamąją analizę, žr. atitinkamai 86 ir 87 konstatuojamąsias dalis).

Sąskaitų atskyrimas

(89) Atsakydamos į sprendime pradėti tyrimą išreikštą Komisijos prašymą laikytis atsižvelgiant į Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punktą nustatytos sąlygos, kad su parduotina rizika ir neparduotina rizika susijusi veikla turi būti valdoma ir jos apskaita tvarkoma atskirai, Belgijos institucijos atsakė, kad tokio apskaitos atskyrimo nereikalaujama. Trumpalaikio draudimo (parduotinos ir neparduotinos rizikos) veikla *SA Ducroire* užsiima nuo 2005 m. sausio 1 d., kai jai buvo perduota jau vykdyta veikla. Pasak Belgijos institucijų, kadangi *SA Ducroire* nebegauna valstybės paramos net su neparduotina rizika susijusiai veiklai, Belgija laikosi nuomonės, kad atskira apskaita nebūtina.

V. **PAGALBOS VERTINIMAS**

V.1. VALSTYBĖS PAGALBOS BUVIMAS

(90) SESV 107 straipsnio 1 dalyje teigiama, kad išskyrus tuos atvejus, kai Sutartyse nustatoma kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(91) Visų pirma Komisija turi išnagrinėti, ar taikytos priemonės yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Todėl paskesniuose skirsniuose ji nagrinėja šias priemones atsižvelgdama į kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar buvo suteikta pagalba.

V.1.1. **Pranašumo buvimas**

V.1.1.1. *Pranašumo buvimas dėl valstybės garantijos (1 priemonė) ir dėl ONDD vidaus lėšų perkėlimo parduotinai rizikai padengti (2 priemonė)*

(92) Pagal Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 3.1 ir 3.2 punktus eksporto kredito draudimo įmonei suteikiant valstybės garantiją galima jai suteikti finansinį pranašumą konkurenčių atžvilgiu. Taigi 2011 m. vasario 23 d. buvo pradėtas tyrimas (žr. 26 konstatuojamąją dalį) būtent dėl Belgijos valstybės garantijos, kuria ONDD naudojosi vykdydama su parduotina rizika susijusią veiklą.

(93) Pasak Belgijos institucijų, nuo 2003 m. rugsėjo 1 d. su trumpalaike rizika, įskaitant parduotiną riziką, susijusiai ONDD veiklai buvo priskirta vadinamoji komercinė sąskaita, kuriai valstybės garantija negaliojo.

(94) Kadangi ONDD apskaitoje nebuvo atskirų sąskaitų, pagal kurias būtų galima atskirti parduotinos rizikos draudimą nuo neparduotinos rizikos draudimo, Belgijos institucijos paragintos patikslinti, kokia valstybės garantijos dalis gali būti vertinama kaip iki 2003 m. rugpjūčio 31 d. skirta parduotinos rizikos veiklai. Jos taip pat paragintos pateikti įrodymus, kad ši garantija nustojo galioti 2003 m. rugpjūčio 31 d., o ne 2005 m. sausio 1 d. įsteigiant *SA Ducroire*.

(95) Belgijos institucijos patvirtino, kad 1993 m. ONDD nustojo dengti 1 zonos skolininkų riziką ([37]). Po 1993 m. ONDD veikla buvo susijusi tiktai su neparduotina rizika. ONDD daro prielaidą, kad parduotina rizika galėjo būti dengiama tiktai išimties tvarka.

([37]) Žr. 21 išnašą.

(96) Kaip rašoma 34 konstatuojamojoje dalyje, Belgija nurodė, kad iki 2004 m. gegužės mėn. su parduotina rizika susijusi ONDD veiklos dalis buvo nereikšminga. Be to, ta labai maža parduotinos rizikos dalis buvo dengiama tik dėl jos sąsajų su neparduotina rizika. Svarstoma tokia prielaida ([38]): „*Draudėjas X parduodavo prekes 1 zonoje įsisteigusiam tarpininkui A, kuris jas perparduodavo galutiniam klientui B, įsisteigusiam 2 zonoje. Dažniausiai prekės būdavo tiesiogiai pristatomos galutiniam klientui B. Tai, ar tarpininkas A apmokės draudėjo X sąskaitą,* de facto *buvo susiję su galutiniam klientui B pateiktos tarpininko A sąskaitos apmokėjimu. Draudėjai paprastai negalėdavo kreiptis į kitą kredito draudiką, nes vykdomos operacijos priklausė nuo šalies, kurioje buvo įsisteigęs galutinis klientas B, politinės rizikos*“.

(97) Belgijos institucijos dar kartą patvirtino, kad šios rizikos kiti privatieji kredito draudikai nedengdavo.

(98) Vertinant 93–95 konstatuojamosiose dalyse nurodytus duomenis, pasakytina, kad nors ši rizika teoriškai apibūdinama kaip parduotina (dėl pagrindinio ryšio, siejančio apdraustąjį eksportuotoją X ir tarpininką A), turint omenyje to laikotarpio rinkos sąlygas, praktiškai ją reikėtų laikyti neparduotina rizika. Be to, iki 2004 m. gegužės mėnesio šią riziką dengė tiktai ONDD, nes ji sudarė mažiau kaip [0–2 proc.] ONDD trumpalaikės rizikos portfelio įmokų (2000–2004 m. laikotarpiu) (žr. 34 konstatuojamąją dalį).

(99) Belgijos institucijos taip pat pateikė įrodymų, kad valstybės garantija, suteikta su parduotina rizika susijusiai ONDD veiklai, nebebuvo taikoma nuo 2003 m. rugsėjo 1 d. Iš tikrųjų ši garantija nustojo galios parduotiną riziką perkėlus į komercinę sąskaitą, kurią ONDD atidarė gavusi OCA pritarimą ([39]), o jis buvo suteiktas būtent dėl to, kad sąskaitai nebuvo taikoma valstybės garantija. 2003 m. rugsėjo 1 d. paskelbtame ir tą pačią dieną įsigaliojusiame Karaliaus dekrete, kuriuo apibrėžta ONDD savo sąskaita be valstybės garantijos vykdoma veikla, taip pat apibrėžtos operacijos, kurias reikia registruoti šioje sąskaitoje. Nuo Karaliaus dekreto įsigaliojimo ([40]) visa eksporto draudimo liudijimu padengta mažiau nei 2 metus trunkanti rizika reglamentuojama vadovaujantis 1939 m. įstatymo 3.2 straipsniu (be valstybės garantijos savarankiškai vykdoma ONDD veikla).

(100) Daroma išvada, kad Komisijos sprendime pradėti tyrimą iškeltos abejonės dėl vykdant parduotinos rizikos draudimo veiklą turėto pranašumo yra išsklaidytos. Iš tikrųjų laikoma, kad valstybės garantija, iki 2003 m. rugpjūčio mėn. taikyta su parduotina rizika susijusiai ONDD veiklai, nesuteikė jai konkurencinio pranašumo konkurentų atžvilgiu, nes iš tikrųjų parduotinos veiklos nebuvo. Be to, visai nebuvo bandyta remiantis valstybės garantija išplėtoti iš tikrųjų parduotinos veiklos. Taip pat galima daryti išvadą, kad valstybės garantija visai su trumpalaike rizika susijusiai veiklai nustojo galioti 2003 m. rugsėjo 1 d.

(101) Nebuvo atliktas vidaus lėšų perkėlimas ONDD parduotinos rizikos veiklai padengti, nes iš tikrųjų parduotinos rizikos veikla nebuvo vykdoma. Nebuvo jokių bandymų išplėtoti iš tikrųjų parduotiną veiklą remiantis neparduotinos veiklos išteklių perkėlimu (žr. 98 konstatuojamąją dalį). Taigi nėra įrodymų, kuriais būtų galima pagrįsti išteklių perkėlimą ONDD viduje parduotinai rizikai padengti arba kokį nors galimą perkėlus lėšas įgytą ONDD pranašumą.

(102) Baigiant daroma išvada, kad 1 ir 2 priemonėmis nesuteikiamas pranašumas pagal SESV 107 straipsnį. Todėl tai nėra valstybės pagalba.

(103) Iš to aiškėja, kad paskesnėse dokumento dalyse nebus plėtojama kitų su 1 ir 2 priemonėmis susijusių pagalbos elementų (valstybės pagalbos, atrankos, konkurencijos iškraipymo) analizė.

([38]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateiktų „Belgijos pastabų dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ p. 13–14.

([39]) Pagal Tarybos direktyvos 73/239/EEB (tuo metu galiojusios) 2.2d straipsnį ONDD neturėjo būti OCA patvirtinta, nes jos vykdomoms operacijoms buvo taikoma Belgijos valstybės garantija. Nuo tada be Belgijos valstybės garantijos vykdomai veiklai naudodama vadinamąją komercinę sąskaitą, ONDD nebebuvo atleista nuo tokios pareigos pagal 2.2d straipsnį ir turėjo gauti OCA patvirtinimą.

([40]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateikto dokumento p. 15.

V.1.1.2. *Galimas pranašumas dėl kapitalo skyrimo SA Ducroire (3 priemonė)*

Sritis nagrinėjama siekiant įvertinti, ar kapitalo skyrimas SA Ducroire laikytinas valstybės pagalba

(104) Pagal sprendimą pradėti tyrimą (žr. šio sprendimo 27 ir 28 konstatuojamąsias dalis) iš pradinės *SA Ducroire* kapitalo dotacijos turi būti atimtos dvi toliau nurodytos sumos, nelaikomos valstybės pagalba:

a) kapitalo dalis, naudojama neparduotinos rizikos veiklai paremti (pirmasis atmetimo kriterijus);

b) kapitalo dalis, kurią ONDD jau naudojo su parduotina rizika susijusiai veiklai, paprasčiausiai perduota *SA Ducroire* kartu su atitinkamomis veiklos rūšimis. Iš tikrųjų šiuo atveju tik buvo pakeista tam tikros anksčiau vykdytos ekonominės veiklos teisinė forma ir su ja susijęs kapitalas. Vadovaujantis požiūriu, kurio laikytasi sprendime dėl Pašto banko (*Banque Postale*) įsteigimo ([41]), kapitalo perdavimas nėra atitinkamai ekonominei veiklai suteikiamas naujas pranašumas, todėl negali būti laikomas tiesiogine pagalba (antrasis atmetimo kriterijus).

(105) Siekdama vadovautis sprendime pradėti tyrimą suformuluotu požiūriu, Komisija turėtų pradėti taikyti šiuos du atmetimo kriterijus.

(106) Tačiau Belgija pateikė antruoju atmetimo kriterijumi grindžiamą argumentą, ir jeigu paaiškėtų, kad jis teisingas, būtų galima nedelsiant atmesti visos 3 priemonės pripažinimą valstybės pagalba. Taigi prieš taikydama abu sprendime pradėti tyrimą nurodytus atmetimo kriterijus, Komisija įrodys, kad šis argumentas negalioja.

Belgijos teiginio, kad visa 150 mln. EUR suma buvo susijusi su 2004 m. perduota veikla, atmetimas

(107) Atsakydama į sprendimą pradėti tyrimą, Belgija pasitelkė ir išplėtė jai naudingą antrąjį atmetimo kriterijų, pagal kurį kapitalas, ONDD naudotas parduotinai veiklai padengti iki šios veiklos perdavimo *SA Ducroire* 2005 m. sausio 1 d., nėra valstybės pagalba. Konkrečiai Belgija mano, kad visas *SA Ducroire* skirtas pradinis 150 mln. EUR kapitalas yra ekonominis kapitalas, susijęs su perkelta trumpalaike (**parduotinos ir neparduotinos rizikos**) draudimo veikla. Ji laikosi nuomonės, kad *SA Ducroire* įsteigimas skiriant šiai įmonei pradinį 150 mln. EUR kapitalą tėra esamos veiklos ir su ja susijusio kapitalo teisinės formos pakeitimas. Taigi viso pradinio kapitalo skyrimas esą nėra valstybės pagalba. Dėl to, pasak Belgijos, nereikia tikrinti, kaip *SA Ducroire* vėliau panaudojo šį kapitalą (t. y. ar jis buvo panaudotas parduotinai ar neparduotinai rizikai padengti – pirmasis atmetimo kriterijus), nes šis kapitalas negalįs būti laikomas pagalba.

(108) Paremdamos savo teiginį, Belgijos institucijos nurodo, kad 2005 m. pradžioje buvo būtina pasirašyti 150 mln. EUR *SA Ducroire* kapitalą. Tokį kapitalo dydį Belgijos institucijos pateisina „dabartiniais standartais“, išplėtotais priimant Mokumo II direktyvą ([42]) (vadinamasis standartinis metodas pagal poveikio tyrime (Belgijos KPT 5, atliktame 2011 m. kovo mėn.) nustatytus techninius parametrus), taikytinais visai *SA Ducroire* patiriamai rizikai, išskyrus politinę, kurios vidaus modeliavimas buvo panaudotas siekiant nustatyti kapitalo šiai rizikai padengti poreikį. Kaip nurodoma 2 lentelės skiltyje „Mokumo II direktyva ir vidaus politinės rizikos modeliavimas“, 2009 m. numatyto lygmens veiklai padengti reikėjo [125–150] mln. EUR kapitalo.

([41]) Žr. Komisijos 2005 m. gruodžio 21 d. sprendimą byloje N 531/2005 „Priemonės, susijusios su *Banque Postale*“ (Pašto banko) įkūrimu (OL C 21, 2006 1 28, p. 2), kurio tekstas skelbiamas tinklalapyje http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2005/n531-05.pdf.

([42]) Žr. 28 išnašą.

(109) Komisija pažymi, kad sąvoka „su perkelta veikla susijęs kapitalas“ apibrėžta 2005 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendime „Priemonės, susijusios su *Banque Postale* („pašto banko“) įkūrimu“ ([43]). Šiuo atveju padaryta išvada, kad perkeliant lėšas nebuvo sukurta naujo kapitalo, nes naujai įsteigtam teisės subjektui Pašto bankui (*Banque Postale*) buvo perduotos tiktai nuosavos Pašto (*La Poste*) lėšos, susijusios su finansinių paslaugų teikimo veikla. Kitaip sakant, tai buvo tiktai esamos nuosavos lėšos, anksčiau aiškiai priskirtos perduodamam turtui, teisėms ir pareigoms. Taigi buvo analizuojamas su perduota veikla oficialiai susietas kapitalas, o ne atliktas perspektyvinis kapitalo, kurį derėtų skirti naujojo subjekto ateities plėtrai paremti, įvertinimas.

(110) Kaip jau išaiškinta pirmiau, *SA Ducroire* perduota su trumpalaike (parduotina ir neparduotina) rizika susijusi veikla nuo 2003 m. rugsėjo 1 d. ONDD buvo valdoma pasinaudojant komercine sąskaita. Šiai sąskaitai buvo priskirta [45–70] mln. EUR suma. Be to, kaip nurodyta 99 konstatuojamojoje dalyje, vien tam, kad galėtų naudotis komercine sąskaita (ir joje esančia [45–70] mln. EUR suma), ONDD gavo Belgijos draudimo priežiūros (OCA) patvirtinimą. OCA kontrolės taisyklės buvo grindžiamos ir mokumo kriterijų paisymu (reikėjo turėti minimalų garantijų fondą, nustatyti mokumo atsargą) ([44]). Iš to aiškėja, kad pagal tuo metu galiojusias rizikos ribojimo taisykles tokiai į komercinę sąskaitą įtraukiamai trumpalaikei veiklai buvo skirta pakankamai kapitalo.

(111) Ta proga Komisija pažymi, kad pagal 2004 m. balandžio 20 d. vidaus pranešimą ([45]), kuriuo remiantis buvo priimtas sprendimas įsteigti *SA Ducroire* ir skirti jai 150 mln. EUR kapitalą, išimtinai trumpalaikės rizikos veiklai skirtą kapitalą sudarė komercinei sąskaitai priskirtas kapitalas ir per 16 mėnesių (nuo 2003 m. rugsėjo 1 iki 2004 m. gruodžio 31 d.) gautas pelnas, vertinamas [0–5] mln. EUR. Pranešime pažymima, kad „*iš 150 mln. EUR akcinės bendrovės kapitalo* [45–70] *mln. buvo perkelta iš komercinės nuosavų lėšų sąskaitos*“. Taigi Komisija daro išvadą, kad tuo metu, kai buvo nuspręsta įsteigti *SA Ducroire*, kapitalas, kurį buvo galima laikyti oficialiai skirtu trumpalaikiam draudimui, 2004 m. gruodžio 31 d. sudarė tik [45–75] mln. EUR ([45–70] mln. EUR ir pelnas, vertinamas [0–5] mln. EUR). Tad kapitalo dalį, ONDD jau naudotą trumpalaikės rizikos draudimui ir paprasčiausiai perduotą *SA Ducroire*, sudaro tiktai ši perkelta [45–75] mln. EUR kapitalo suma. Todėl šio kapitalo perdavimo negalima laikyti nauju tokios veiklos pranašumu ir valstybės pagalba.

(112) Taigi Komisija atmeta Belgijos teiginį, kad visas pradinis 150 mln. EUR įmonės kapitalas esąs paprasčiausiai perkeltas kapitalas, iki tol ONDD naudotas perduotai veiklai vykdyti ir dėl to jo esą negalima laikyti pranašumu. Komisijos nuomone, [45–75] mln. EUR sumos ir iš tikrųjų pasirašyto 150 mln. EUR kapitalo skirtumas sudaro papildomą kapitalą, kuris yra naujas šiai veiklai suteiktas pranašumas.

(113) Komisija papildomai pažymi, kad 2004 m. vidaus pranešimuose, kuriais buvo pagrįstas ONDD sprendimas suteikti *SA Ducroire* 150 mln. EUR kapitalą (gerokai viršijantį iš komercinės sąskaitos pervestą [45–75] mln. EUR sumą), nurodoma, kad ONDD apsvarstė skirtingus būsimosios *SA Ducroire* veiklos **augimo** masto scenarijus. Taigi 150 mln. EUR kapitalo poreikis buvo nustatytas remiantis būsimo *SA Ducroire* veiklos **augimo** prielaidomis. Iš to galima daryti išvadą, kad Belgijos institucijos išreikšdamos savo požiūrį neanalizuoja galimybės, kad pranašumą suteikia visas kapitalas, kurio, kaip buvo galima numanyti, naujajam subjektui prireiks būsimai plėtrai. Toks požiūris yra nepriimtinas. Naujo pranašumo nesuteikia tiktai kapitalas, oficialiai jau naudotas esamo juridinio subjekto perduotai veiklai (ONDD trumpalaikio draudimo veiklai) vykdyti, būtent todėl, kad juo jau naudotasi vykdant minėtą veiklą. Ir priešingai, bet koks papildomas kapitalas suteikia naują pranašumą, nes iki perdavimo veikla buvo vykdoma neturint šio kapitalo. Taigi sprendimas įsteigti *SA Ducroire* ir skirti jai 150 mln. EUR kapitalą negali būti laikomas paprasčiausiu teisinės formos pakeitimu su perduotai veiklai skirto kapitalo perdavimu. Dėl to Belgijos institucijų teiginys, kad dar 2004 m. buvo galima numatyti, jog, atsižvelgiant į tikėtiną *SA Ducroire* veiklos augimą, 2009 m. jai prireiks 150 mln. EUR kapitalo, yra visiškai nepagrįstas. Belgijos institucijos niekaip neįrodo, kad 150 mln. EUR kapitalas buvo naudotas ONDD vykdytai trumpalaikei veiklai iki jos perdavimo *SA Ducroire* ir kad dėl to 150 mln. EUR kapitalas nesuteikia šiai veiklai naujo pranašumo.

([43]) Žr. 10 išnašą.
([44]) Žr. 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateikto dokumento 4 priedą.
([45]) Žr. minėto pranešimo (pateikto Belgijos institucijų 2011 m. birželio 1 d. pastabų 8 priede) p. 62 ir 70.

(114) Galų gale, net jeigu kapitalo poreikis tikėtinam veiklos augimui paremti būtų laikomas tinkamu šios analizės kriterijumi (Komisija tam prieštarauja), Komisija pažymi, kad:

a) visų pirma, 2004 m. paskelbtos finansinės prognozės apėmė tiktai 2005–2007 m. laikotarpį. Dėl to net jeigu kapitalo poreikis veiklai paremti būtų laikomas tinkamu šios analizės kriterijumi (Komisija tam prieštarauja), nebūtų priimtina jį pagrįsti tikėtinu 2009 m. veiklos lygmeniu, nes to laikotarpio veikla 2004 m. net neprognozuota;

b) antra, Mokumo II direktyvos metodika su vidaus politinės rizikos modeliavimu, kurią Belgija siūlo taikyti kapitalo poreikiui įvertinti, negali būti priimtina. Iš tikrųjų šis metodas nebuvo nurodytas 2004 m. vidaus pranešimuose, kuriais 2004 m. balandžio 20 d. įvykusiame ONDD valdybos posėdyje buvo remiamasi priimant sprendimą įsteigti *SA Ducroire* ir skirti jai kapitalą, nes tuo metu tokio metodo nebuvo (jo įsigaliojimas buvo numatytas tiktai 2014 m. sausio 1 d.). Pirmą kartą ONDD šį metodą taikė 2011 m. ir jis plėtojamas toliau. Dėl to, priešingai nei reikalaujama Mokumo II direktyvoje, vidaus politinės rizikos modeliavimas dar nėra patvirtintas Belgijos draudimo reguliavimo institucijos ([46]). Negalima taikyti tokios metodikos kaip Mokumo II metodika, kurios 2004 m. nė nebuvo, nes daugelis skaičiavimo pagal ją rodiklių ir įgyvendinimo tvarkaraštis iki galo nenustatyti net šiandien (jie vis dar yra KPT etape). Nederėtų manyti, kad ekonominis kapitalas, kurio 2005 m. steigiant *SA Ducroire* reikėjo iki tol vykdytai ONDD veiklai pratęsti, turi būti nustatytas vadovaujantis Mokumo II direktyvos reikalavimais, nes jų tuo metu tiesiog nebuvo, o reguliavimo institucijos bet kokiu atveju būtų nustačiusios jų taikymo pereinamąjį laikotarpį. Be to, darant kitokią išvadą būtų paneigtas reguliavimo institucijos suteiktas komercinei sąskaitai priskirto ([45–70] mln. EUR) kapitalo lygmens (mokumo atsargos) patvirtinimas ([47]), o ji tuo metu laikė šį kapitalą pakankamu pagal galiojusias rizikos ribojimo taisykles.

(115) 2004 m. balandžio 20 d. posėdyje ONDD valdyba vadovavosi kitu *SA Ducroire* reikalingo kapitalo nustatymo metodu, t. y. Kuko koeficientu, turėdama omenyje ir būtinybę užtikrinti pakankamą *SA Ducroire* patikimumą, palyginti su konkurentais. Iš tikrųjų apskaičiuojant taikytas ne Bazelio I taisyklėse nustatytas 8 proc. koeficientas, o 10 proc. koeficientas. Taigi 2004 m. apskaičiuojant kapitalo poreikius buvo palikta 2 proc. „buferinė zona“. Reikia pažymėti, kad taip 2004 m. pabaigoje nustatytas kapitalas siekė 66 mln. EUR ([48]), t. y. gauta suma buvo daug mažesnė už 150 mln. EUR pasirašytojo kapitalo sumą.

(116) Vertindama Kuko koeficiento taikymą siekiant nustatyti reikalingą kapitalą, Komisija sprendime pradėti tyrimą kritikavo tokių banko taisyklių (kaip Kuko koeficientas) taikymą kredito draudikams, nes kredito draudikų prisiimama rizika daug kuo skiriasi nuo bankams tenkančios rizikos (žr. sprendimo pradėti tyrimą 90 konstatuojamąją dalį). Belgija nepateikė įrodymo, kad Bazelio taisyklės (Kuko koeficientas), pagal teisės nuostatas taikomos **išimtinai** bankų sektoriuje, praktikoje yra taikomos kredito draudimo įstaigų arba rekomenduojamos kredito reitingų agentūrų ar draudimo kontrolės institucijų.

(117) Vertindamos 1939 m. įstatymo dėl ONDD 8 straipsnio taikymą, Belgijos institucijos patvirtino, kad šis įstatymas netaikytinas *SA Ducroire*. Be to, šiuo straipsniu reglamentuojama tiktai ONDD veikla, vykdoma savo sąskaita su valstybės garantija arba valstybės sąskaita.

(118) Nors nustatydama kredito draudikų kapitalo poreikius Belgija remiasi tuo metu taikomu *Standard & Poor's* parengtu metodu, reikia pažymėti, kad Belgijos institucijos nepateikė jokio tuo metodu pagrįsto kapitalo įverčio. Beje, 2004 m. ONDD to metodo netaikė.

([46]) Bankų, finansų ir draudimo sektorių priežiūros komisijos (CBFA) ataskaitos „Solvency 2 QIS 5“ (2011 m. kovo mėn.) p. 17 nurodoma, kad sugebėta pateikti labai nedaug informacijos apie vidaus modelių taikymą ir ypatybes, nes šie modeliai yra nuolat plėtojami. Beje, CBFA netgi nusprendė šiameetape nedaryti jokių išvadų. Tokie žodžiai reiškia, kad net privačios draudimo įmonės dar turi sunkumų kurdamos tam tikrai rizikai padengti reikalingo kapitalo apskaičiavimo vidaus modelius.

([47]) Žr. Belgijos institucijų 2011 m. birželio 1 d. pastabų 4 priedo p. 11 ir 13–16.

([48]) Apskaičiuota 2004 m. taikytu metodu, atsižvelgiant į prognozuotus grynuosius įsipareigojimus 2004 m. pabaigoje. Skaičiavimams naudoti duomenys pateikiami Belgijos institucijų 2011 m. birželio 1 d. pastabų 13 priedo p. 16.

(119) Baigiant reikia pasakyti, kad net darant prielaidą, jog kapitalas, reikalingas tikėtinam *SA Ducroire* veiklos augimui išlaikyti, yra tinkamas šios analizės kriterijus (o Komisija tam prieštarauja), Belgijos institucijos nepateikė jokių duomenų, kuriais būtų įtikinamai įrodyta, kad *SA Ducroire* perduotas kapitalas trumpalaikės rizikos draudimo veiklai padengti turėjo būti didesnis už 2004 m. pabaigoje ONDD komercinėje sąskaitoje buvusį kapitalą.

(120) Šiame skirsnyje Komisija įrodė, kad reikia atmesti Belgijos institucijų teiginį, jog 150 mln. EUR pradinio kapitalo skyrimas 2004 m. *SA Ducroire* tėra kapitalo, kurį iki tol ONDD naudojo trumpalaikei rizikai padengti, perkėlimas. Iš tikrųjų Komisija padarė išvadą, kad kapitalas, naudotas ONDD trumpalaikės rizikos veiklai padengti iki šios veiklos perdavimo *SA Ducroire*, siekė [45–75] mln. EUR, taigi būta šiai veiklai skirto papildomo [75–100] mln. EUR dydžio kapitalo.

(121) Dabar reikia išnagrinėti sprendime pradėti tyrimą nurodytus du atmetimo kriterijus. Pradžioje bus aptartas antrasis atmetimo kriterijus, paskui – pirmasis.

Kapitalo dalis, ONDD naudota parduotinai rizikai padengti ir paprasčiausiai perduota SA Ducroire kartu su atitinkama veikla (sprendime pradėti tyrimą aprašytas antrasis atmetimo kriterijus)

(122) 111 konstatuojamojoje dalyje Komisija padarė išvadą, kad 2004 m. gruodžio 31 d. [45–75] mln. EUR ONDD kapitalo buvo skirta trumpalaikės rizikos veiklai. Taigi siekiant taikyti antrąjį atmetimo kriterijų reikia įvertinti, kokia 2004 m. pabaigoje trumpalaikės rizikos veiklai skirto [45–75] mln. EUR kapitalo dalis buvo siejama su parduotina rizika ([49]). Kaip aprašyta pirmiau, tokia parduotina rizika tenka tik dešimtyje 2004 m. gegužės mėn. į Sąjungą įstojusių šalių įsisteigusiems skolininkams.

(123) Taip pat pirmiau aprašyta, kad komercinė sąskaita, kuriai 2004 m. pabaigoje buvo priskirtas [45–75] mln. EUR kapitalas, nebuvo padalyta į atskiras sąskaitas, kad būtų galima tiksliai nustatyti, koks kapitalas buvo naudojamas vien su parduotina rizika susijusiai veiklai. Taigi reikia įvertinti, kokia [45–75] mln. EUR dalis gali būti racionaliai laikoma naudota su parduotina rizika susijusiai veiklai.

(124) 2004 m. reguliavimo institucijai pateiktais duomenimis, su dešimčiai naujųjų ES valstybių narių tenkančia rizika susijusių grynųjų įsipareigojimų sumos sudarė 141,6 mln. EUR, o visų trumpalaikio eksporto draudimo polisų sumos 2004 m. pabaigoje siekė 661,4 mln. EUR ([50]). Remiantis [45–75] mln. EUR paskirstymu proporcingai gryniesiems įsipareigojimams, [10–25] mln. EUR suma gali būti laikoma sudarančia kapitalą, susijusį su rizika, dešimčiai naujųjų ES valstybių narių tekusia iki ONDD komercinės sąskaitos perkėlimo į *SA Ducroire*.

(125) Komisija konstatuoja, kad toks kapitalo paskirstymas pagal grynuosius įsipareigojimus nuosekliai atitinka požiūrį, kurio pati ONDD laikėsi 2004 m. ([51])

([49]) Kaip paaiškinta 140 konstatuojamojoje dalyje, galima alternatyva – atmesti visą [45–75] mln. EUR sumą. Tačiau siekiant apskaičiuoti parduotinos rizikos veiklai skirtą papildomo [75–100] mln. EUR kapitalo dalį, būtina iki tol buvusį kapitalą paskirstyti parduotinai rizikai ir neparduotinai rizikai padengti. Taip yra dėl to, kad parduotinos ir neparduotinos rizikos veiklai naudotas kapitalas išskiriamas turint omenyje visą kapitalo sumą (žr. 2 lentelę ir 135 konstatuojamąją dalį).

([50]) Skaičiai gauti įsipareigojimus 2004 m. pabaigoje dauginant iš rizikos išlaikymo koeficiento (arba iš 100 proc. įsipareigojimų sumos atėmus perdraudimo perleidimo koeficientą). Duomenys pateikiami 2011 m. birželio 1 d. pateikto dokumento „Belgijos pastabos dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ 13 priede „CBFA pateiktas 2005, 2006 ir 2007 m. finansinis planas“.

([51]) Kaip nurodyta pirmiau, 2004 m. vertindama *SA Ducroire* kapitalo poreikius, ONDD taikė metodą, grindžiamą grynųjų įsipareigojimų sumos ir tam tikros procentinės dalies sandauga (Kuko koeficientu). Kadangi taikydama šį metodą ONDD niekaip neišskyrė grynųjų įsipareigojimų, susijusių su rizika, tekusia skolininkams iš dešimties šalių, į Sąjungą įstojusių 2004 m., ir su kita neparduotina rizika susijusių grynųjų įsipareigojimų. Dėl to skaičiavimo metodas, kai kapitalo poreikis laikomas proporcingu grynųjų įsipareigojimų sumai (po perleidimo) nuosekliai atitinka ONDD požiūrį.

(126) Komisija taip pat pažymi, kad vykdant procedūrą Belgijos institucijos ir ONDD ir (arba) *SA Ducroire* nuolat tvirtino, kad tam tikros draudžiamosios sumos neparduotinai rizikai padengti reikia daugiau lėšų nei parduotinai rizikai. Todėl [10–25] mln. EUR suma yra veikiau viršutinė negu apatinė riba. Visgi Komisija mano, kad būtų racionalu įsiminti šį skaičių, nes jis nuosekliai atitinka pačios ONDD požiūrį 2004 m.

(127) Iš to Komisija daro išvadą, kad iš 150 mln. EUR pradinio kapitalo **[10–25]** mln. EUR suma nesukuriamas parduotinos rizikos draudimo veiklos pranašumas, nes ši suma buvo naudota šią veiklą vykdant ONDD ([52]). Šiuo atveju yra įvykęs tiktai tos pat ekonominės veiklos ir jai vykdyti naudojamo kapitalo teisinės formos pakeitimas. Taigi šio kapitalo kartu su atitinkama veikla perkėlimas į *SA Ducroire* negali būti laikomas valstybės pagalba.

(128) Pagal analogiją tą patį samprotavimą galima taikyti kapitalo sumai, susijusiai su Rumunijoje ir Bulgarijoje įsisteigusiems skolininkams tenkančia rizika. Iš tikrųjų 2007 m. Rumunijai ir Bulgarijai įstojus į Europos Sąjungą, šiose šalyse įsisteigusių skolininkų neparduotina rizika buvo perklasifikuota ir perkelta į parduotinos rizikos kategoriją. Kapitalas, naudotas šiai rizikai padengti, kai ji dar nebuvo laikoma parduotina, negali suteikti naujo pranašumo dėl tokios paprastos priežasties, kad ši rizika vėliau tapo parduotina. Todėl šio kapitalo irgi nederėtų laikyti valstybės pagalba.

(129) Taigi su neparduotina rizika, kuri vėliau tapo parduotina, susijęs kapitalas nėra galimo pranašumo analizės objektas. 2012 m. gegužės 16 d. komentaruose Belgijos institucijos nurodė, kad su Rumunijoje ir Bulgarijoje įsisteigusiais skolininkais susijusios rizikos kapitalas sudaro [0–2] mln. EUR, remdamosi prielaida, kad 2005 m. ši rizika laikyta parduotina. Tačiau jos nepateikė su šia rizika susijusio kapitalo įverčio 2006 m. gruodžio 31 d. Kadangi ši rizika 2005 m. nebuvo laikoma parduotina, apskaičiuodamos šiai rizikai skirto kapitalo įvertį Belgijos institucijos buvo linkusios jį nuvertinti. Vykdant šią procedūrą ONDD atgaline tvarka sukurtose atskirose sąskaitose (2012 m. gegužės 16 d. komentarai) nurodomas neparduotinai rizikai padengti skirtas kapitalas 2007 m. yra [0–5] mln. EUR mažesnis nei 2006 m. Toks sumažinimas paaiškinamas su Rumunija ir Bulgarija susijusios rizikos perkvalifikavimu (nuo 2007 m. ją pripažįstant parduotina rizika) bei su kitais veiksniais, pvz., perdraudimo politikos pokyčiu. Remiantis visais turimais duomenimis, galima racionaliai teigti, kad prieš pripažįstant su Rumunija ir Bulgarija susijusią riziką parduotina, atitinkamo kapitalo dydis siekė [0–5] mln. EUR.

(130) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad iki 2005 m. vasario 1 d. **[10–25]** mln. EUR suma buvo naudojama parduotinai rizikai padengti, todėl šio kapitalo perkėlimas kartu su atitinkama veikla negali būti laikomas valstybės pagalba. [0–5] mln. EUR taip pat buvo naudojama padengti rizikai, kuri tapo parduotina 2007 m. sausio 1 d. (Rumunijos ir Bulgarijos), ir tada, kai ji dar nebuvo tapusi parduotina.

Kapitalo dalis, skirta neparduotinos rizikos veiklai (sprendime pradėti tyrimą aprašytas pirmasis atmetimo kriterijus)

(131) Kaip aprašyta pirmiau, [45–75] mln. EUR kapitalas prieš perduodant ONDD buvo naudojamas trumpalaikei rizikai padengti (žr. (120) konstatuojamąją dalį). Anksčiau nustatyta, kad iš šių [45–75] mln. EUR tik **[10–25]** mln. EUR suma racionaliai gali būti laikoma parduotinai rizikai padengti skirta dalimi. Todėl neparduotinai rizikai padengti skirtą dalį galima racionaliai įvertinti [35–50] mln. EUR (iš jų [0–5] mln. EUR yra susiję su Bulgarijos ir Rumunijos skolininkų rizika, kuri tapo parduotina 2007 m.).

(132) Dėl priežasčių, išdėstytų 127 konstatuojamojoje dalyje, visos [45–75] mln. EUR sumos (įskaitant [35–50] mln. EUR vertinamą neparduotinos rizikos dalį) perdavimas nesuteikia pranašumo, todėl nebėra galimo valstybės pagalbos teikimo analizės objektas.

(133) Taigi darytina išvada, kad iš *SA Ducroire* skirto pradinio 150 mln. EUR kapitalo tiktai [75–100] mln. EUR sudaro papildomą, t. y. naują kapitalą. Taigi tik šių [75–100] mln. EUR skyrimą galima laikyti pranašumu (žr. (120) konstatuojamąją dalį).

([52]) Kaip matyti iš 1 lentelės ir 96–98 konstatuojamųjų dalių, šis kapitalas buvo naudojamas padengti tik rizikai, kurią patyrė 2004 m. gegužės 1 d. į Europos Sąjungą įstoję skolininkai, ir kitai rizikai, kuri praktikoje buvo laikoma neparduotina.

(134) Kaip primenama sprendimo pradėti tyrimą 65 konstatuojamojoje dalyje, valstybėms narėms leidžiama remti neparduotinos rizikos draudimo veiklą, kadangi Komisija mano, kad tokios rizikos rinkos nėra. Taigi čia negali būti konkurencijos su kitais draudikais iškraipymo. Tačiau Komisija pažymi, kad *SA Ducroire* parduotinos rizikos draudimo apskaita niekaip nebuvo atskirta nuo neparduotinos rizikos draudimo apskaitos. **Oficialiai neparduotinos rizikos draudimo veiklai nebuvo skirtas joks kapitalas**. Jokia 150 mln. EUR kapitalo dalis nebuvo atskirta siekiant finansuoti neparduotinos rizikos veiklą. Todėl vertinant oficialiai būtų galima neatmesti jokios papildomo [75–100] mln. EUR kapitalo dalies. Toks požiūris juo labiau būtų pagrįstas žinant, kad pareiga sukurti atskiras sąskaitas aiškiai nustatyta nuo 1998 m. galiojusio Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punkte. Bet akivaizdu, kad didelė *SA Ducroire* veiklos dalis susijusi su neparduotinos rizikos draudimu. *SA Ducroire* nebūtų galėjusi apdrausti šios rizikos neturėdama tinkamo kapitalo. Todėl, be [45–75] mln. EUR (iš kurių [35–50] mln. EUR skiriama neparduotinai rizikai), Komisija gali sutikti nepriskirti valstybės pagalbai tos kapitalo dalies, kuri, kaip galima racionaliai įrodyti, buvo panaudota neparduotinos rizikos draudimo veiklai paremti.

(135) Sprendime pradėti tyrimą Belgija paraginta sukurti metodą, pagal kurį būtų galima nustatyti *SA Ducroire* kapitalo dalį, kurią galima laikyti skirta parduotinai rizikai dengti, ir kapitalo dalį, kuria dengiama neparduotina rizika. Gavusios tokį Komisijos prašymą, Belgijos institucijos pateikė po atskirą parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos veiklos 2005–2011 m. balansą ir pelno (nuostolio) ataskaitą. Neparduotinos rizikos veiklos 2011 m. gruodžio 31 d. balanse įrašytas [70–110] mln. EUR kapitalas, o parduotinos rizikos veiklos balanse – **[40–80]** mln. EUR kapitalas. Nors sąskaitų atskyrimas grindžiamas tam tikromis prielaidomis arba duomenimis, kuriuos galima iš dalies patikrinti atliekant retrospektyvinę rekonstrukciją, parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos veiklai skirtą kapitalą Komisija laiko racionaliu.

(136) Taigi Komisija sutinka nelaikyti valstybės pagalba [70–110] mln. EUR sumos, nes ja *de facto* remiama veikla, kurios srityje pagal Komunikatą dėl eksporto kredito draudimo konkurencijos nėra.

(137) Taigi neparduotinai trumpalaikei rizikai padengti skirtas kapitalas nuo [35–50] mln. EUR 2004 m. išaugo iki [70–110] mln. EUR 2011 m. gruodžio pabaigoje, t. y. padidėjo [35–60] mln. EUR. Kadangi su neparduotinos rizikos veikla susijusio [35–50] mln. EUR kapitalo suma apima [0–5] mln. EUR Rumunijos ir Bulgarijos skolininkams tekusios rizikos, kuri 2007 m. pripažinta parduotina, bendras neparduotinos rizikos kapitalo pokytis (augimas) yra [35–65] mln. EUR. Kitaip sakant, iš papildomo [75–100] mln. EUR kapitalo [35–65] mln. EUR buvo *de facto* skiriami neparduotinai rizikai padengti.

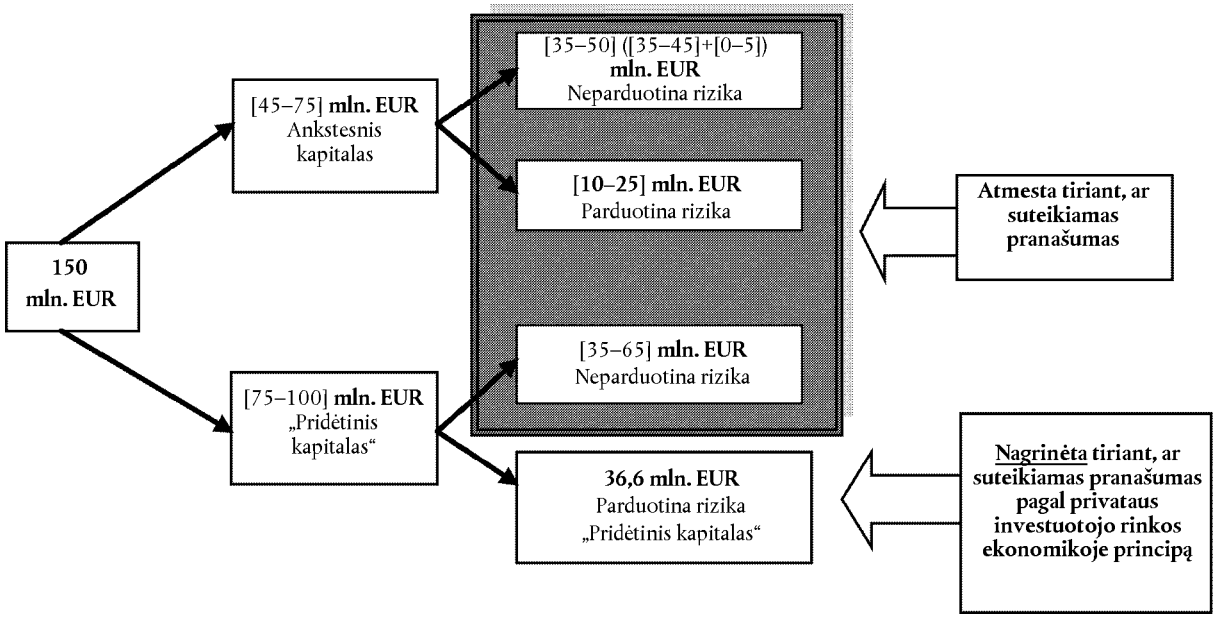
Išvada dėl dviejų atmetimo kriterijų taikymo ir dėl pridėtinio kapitalo sumos

(138) [70–110] mln. EUR suma nebuvo pripažinta valstybės pagalba, nes gali būti laikoma 2011 m. gruodžio 31 d. naudota neparduotinos rizikos veiklai padengti (pirmasis atmetimo kriterijus). **[10–25]** mln. EUR suma irgi nebuvo pripažinta pagalba, kadangi galėjo būti laikoma nesuteikiančia pranašumo, nes buvo naudojama parduotinai rizikai padengti prieš perduodant šią riziką *SA Ducroire* 2004 m. gruodžio 31 d. (antrasis atmetimo kriterijus). Be to, [0–5] mln. EUR suma irgi neturi būti laikoma pagalba, nes ji buvo naudojama Bulgarijos ir Rumunijos skolininkų rizikai padengti iki 2007 m. sausio 1 d, kai ji tapo parduotina.

(139) Darytina išvada, kad tik 36,6 mln. EUR iš įmonei skirto pradinio 150 mln. EUR kapitalo galėtų sukurti pranašumą ir būti laikomi valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

(140) Kitas būdas pristatyti gautą 36,6 mln. EUR rezultatą – iš *SA Ducroire* skirto **150 mln. EUR pradinio kapitalo atimti**: 1) [45–75] mln. EUR, skirtų trumpalaikei rizikai prieš perduodant juos *SA Ducroire* (įskaitant [0–5] mln. EUR, susijusių su Rumunijos ir Bulgarijos skolininkų rizika, tapusia parduotina 2007 m. sausio 1 d.; 2) papildomus [35–65] mln. EUR, kuriais buvo *de facto* dengiama neparduotina rizika. Taip apskaičiuota **36,6 mln. EUR** suma.

(141) Kapitalo paskirstymo analizė pavaizduota toliau pateikiamoje schemoje:

(142) Komisija papildomai pažymi toliau išdėstytus dalykus. Belgijos institucijos teigia, kad, išskyrus 7–13 mln. EUR (žr. 2 lentelę), visas 150 mln. EUR kapitalas 2004 m. buvo skiriamas neparduotinai rizikai. Remdamasi šiuo pirmuoju teiginiu, Belgija nurodo, kad tik vėliau (2007–2008 m.) dalis kapitalo, pradžioje skirto neparduotinai rizikai dengti, buvo priskirta parduotinai rizikai. Belgija teigia, kad vien šie kapitalo perdavimai galėtų sudaryti pagalbą ir kad privataus investuotojo kriterijus turi būti šioms sumoms taikomas *jų vidaus perkėlimo momentu*, o ne pradinio kapitalo skyrimo 2004 m. momentu. Šio samprotavimo priimti negalima.

(143) Iš tikrųjų įsteigiant *SA Ducroire* ir paskesniais metais 150 mln. EUR niekuomet nebuvo oficialiai atitinkamai priskirta su parduotina rizika susijusiai veiklai ir su neparduotina rizika susijusiai veiklai. Šis kapitalas galėjo būti laisvai (nenustatytomis proporcijomis) naudojamas parduotinos rizikos veiklai arba neparduotinos rizikos veiklai paremti, atsižvelgiant į rinkos sąlygas ir *SA Ducroire* strateginius sprendimus. Parduotinos rizikos veiklai ir neparduotinos rizikos veiklai skirtas kapitalas buvo pakartotinai atskirtas tiktai atgaline tvarka, vykdant šią procedūrą. 2004 m. dokumentuose, kuriuos pateikė Belgijos institucijos, nebuvo nurodytas kapitalo paskirstymas skirtingai veiklai. Todėl Komisija negali sutikti, kad nagrinėjant pagalbos teikimą *SA Ducroire* papildomo kapitalo dalis, lygi [75–100] mln. EUR, būtų išskirta vien dėl to, kad tuo metu ši suma galėjo būti naudojama neparduotinos rizikos veiklai paremti. Kaip nurodyta pirmiau, galima įrodyti, kad nagrinėjant pagalbos buvimą gali būti atmesta tik dalis papildomo [75–100] mln. EUR kapitalo, iš tikrųjų naudota neparduotinos rizikos veiklai paremti.

(144) Tik papildydama tai, kas išdėstyta, Komisija pažymi, kad net jei reikėtų priimti Belgijos argumentą, jog dalis pradinio kapitalo buvo skirta neparduotinai rizikai ir dėl to negalėjo būti priskirta SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai, šis argumentas 36,6 mln. EUR sumai būtų pritaikomas tik tuo atveju, jei Belgijai pavyktų įrodyti, kad neparduotinai rizikai skirtas kapitalas buvo didesnis nei [70–110] mln. EUR. (Iš tikrųjų, apskaičiuojant 36,6 mln. EUR sumą, neparduotinos rizikos veiklai padengti skirta [70–110] mln. EUR suma jau buvo atimta iš 150 mln. EUR kapitalo). Taigi akivaizdu, kad tokia suma 2004 m. niekuomet nebuvo skirta neparduotinai rizikai, nes vidaus dokumentai rodo, kad 100 mln. EUR kapitalo pakako visai šiai trumpalaikei (neparduotinai ir parduotinai) rizikai padengti iki 2007 m.

Privataus investuotojo rinkos ekonomikoje principo taikymas

(145) Kaip rodo nusistovėjusi teismų praktika, siekiant nustatyti, kad tam tikra priemonė suteikia ekonominį pranašumą, reikia įvertinti, ar panašiomis aplinkybėmis panašaus į aptariamą įmonę dydžio privatus investuotojas rinkos ekonomikoje būtų daręs tokį pat kapitalo įnašą ([53]), atsižvelgiant į investavimo momentu prieinamą informaciją ir prognozuotą plėtrą.

(146) Šiuo atveju reikia išnagrinėti, ar 2004 m. suteiktas pridėtinis 36,6 mln. EUR kapitalas buvo pakankamai rentabilus, kad būtų galima įtikinti rinkos sąlygomis veikiantį privatų investuotoją. Vis dėlto šio pridėtinio kapitalo rentabilumo negalima nagrinėti atskirai nuo viso kapitalo, nes pridėtinis kapitalas apskaičiuotas dirbtinai atskiriant 2004 m. pasirašytą 150 mln. EUR kapitalą. Joks pajamų srautas negali būti laikomas gautu iš šių 36,6 mln. EUR. Kitaip sakant, konkrečios veiklos pelnas nebuvo priskirtas šiems 36,6 mln. EUR, nes atskirų sąskaitų nebuvo. Taigi Komisija mano, kad siekiant tinkamai taikyti privataus investuotojo kriterijų, reikia patikrinti, ar visas 150 mln. EUR kapitalas užtikrino pakankamą tikėtiną grąžą. Jeigu taip nėra, reikia daryti išvadą, kad 36,6 mln. EUR nesukuria pranašumo.

(147) Galima papildomai taikyti gautam rezultatui proporcingos vertės apskaičiavimo metodą, ir būtų gautas tas pat rezultatas.

(148) Komisija taip pat nemano, kad reikėtų nagrinėti tik papildomo [75–100] mln. EUR kapitalo grąžą, atmetant [45–75] mln. EUR, trumpalaikės rizikos veiklai skirtus prieš perduodant juos *SA Ducroire*. Iš tikrųjų ONDD būtų galėjusi nutraukti su trumpalaike rizika susijusią veiklą ir susigrąžinti tuo metu šiai veiklai skirtą kapitalą, t. y. [45–75] mln. EUR ([54]). Taigi šių [45–75] mln. EUR negalima laikyti negrįžtamosiomis praėjusio laikotarpio sąnaudomis (angl. *sunk cost*).

(149) Paskesnėse konstatuojamosiose dalyse Komisija įrodys, kad tikėtinos 150 mln. EUR kapitalo grąžos nepakanka, kad būtų galima įtikinti privatų investuotoją atlikti tokią investiciją. Ji papildomai atskleis, kad net darant prielaidą, jog parduotinos rizikos veiklai virtualiai buvo skirtas [45–65] mln. EUR kapitalas (36,6 mln. EUR ir **[10–25]** mln. EUR) ir pelnas, kurio tikėtasi iš šios konkrečios veiklos, tikėtinas jos pelningumas irgi nebuvo pakankamas.

(150) Rinkos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijus turi būti taikomas ***ex ante***. Siekiant įvertinti, ar privatus investuotojas irgi būtų padaręs atitinkamą kapitalo įnašą, reikia persikelti į laiką, kai šis įnašas buvo padarytas. Privataus investuotojo kriterijus vertintinas neatsižvelgiant į padėties pokyčius po padaryto kapitalo įnašo. Be to, rinkos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijaus atitiktį galima įrodyti pateikiant *ex ante* verslo planą, kuriuo pagrįstas sprendimas investuoti ([55]). Vadovaujantis pastarojo laikotarpio teismų praktika ([56]), valstybė narė gali nurodyti tik objektyvius ir patikrinamus duomenis, į kuriuos ji atsižvelgė prieš priimdama arba priimdama sprendimą investuoti. Konkrečiai gali būti paprašyta pateikti duomenis, iš kurių paaiškėtų, kad

([53]) 1991 m. spalio 3 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C 261/89, 1991 m. Rink. p. I-4437, 8 punktas; 1994 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-278/92–C-280/92, 1994 m. Rink. p. I-4013, 21 punktas; 1994 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-42/93, 1994 m. Rink. p. I-4175, 13 punktas.

([54]) Išskyrus ribotas su šios veiklos nutraukimu susijusias sąnaudas, kaip antai […]. Galimas tokių išlaidų poveikio mastas negali padaryti įtakos Komisijos išvadoms.

([55]) Žr. 1999 m. lapkričio 10 d. Komisijos sprendimo 2000/600/EB, kuriuo suteikiamas sąlyginis leidimas Italijai teikti pagalbą valstybiniams Sicilijos bankams *Banco di Sicilia* ir *Sicilcassa* (OL L 256, 2000 10 10, p. 21), 58–61 konstatuojamąsias dalis.
Žr. Komisijos 2005 m. sprendimus dėl Vokietijos *Landesbanken* kapitalo restruktūrizavimo, kaip antai NN 71/2005, *HSH Nordbank* (OL L C 241, 2006 10 6, p. 12) ir NN 72/2005, *Bayern LB* (OL L C 242, 2006 10 7, p. 18).
Taip pat žr. sprendimą *Shetland Shellfish* byloje (Komisijos sprendimas 2006/226/EB, OL L 81, 2006 3 18, p. 36), kuriuo Komisija atmetė dvi Šetlando salų institucijos ataskaitas, pateiktas siekiant investavimo, kuriose buvo pateikta preliminari pelno (nuostolio) ataskaita, preliminarus balansas ir preliminari 2000, 2001 ir 2002 m. pinigų srautų lentelė. Jungtinė Karalystė nurodė, kad atlikti tyrimai yra išankstiniai, o prielaidos, kuriomis remiamasi, „konservatyvios ir atsargios“, bet Komisija padarė išvadą, kad privatus investuotojas rinkos ekonomikoje jas būtų įvertinęs kaip nepakankamas neatsižvelgiant į tai, kad buvo aptariamos santykinai kuklios sumos.

([56]) 2012 m. birželio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš EDF*, C-124/10 P, 2012 m. Rink. p. I-0000, 82–86 ir 105 punktus.

sprendimas pagrįstas ekonominiais įverčiais, palyginamais su tais, kuriuos panašioje padėtyje atsidūręs racionaliai mąstantis privatus investuotojas būtų nurodęs apskaičiuoti prieš imdamasis investuoti, siekdamas nustatyti būsimą investicijos grąžą. Tačiau ekonominių įverčių, apskaičiuotų suteikus minėtą pranašumą, realios atliktos investicijos grąžos nustatymo atgaline tvarka arba papildomo pasirinkto metodo pagrindimo gali nepakakti siekiant nustatyti, kad valstybė narė priėmė sprendimą investuoti veikdama taip, kaip privatus akcininkas veikia rinkos sąlygomis.

(151) Kadangi taikant aptariamą priemonę joks privatus investuotojas nedalyvavo, o *SA Ducroire* nėra kotiruojama biržoje, rodiklis, kurio tinkamumą reikia įvertinti, yra tikėtina investicijos grąža, kurią buvo galima apskaičiuoti remiantis tuo metu turėta informacija ir prognozuotais plėtros scenarijais (iš esmės tuo, kas išdėstyta 2004 m. ONDD parengtame verslo plane). Iš tikrųjų, vadovaujantis Teismo praktika ([57]) ir Komisijos sprendimų priėmimo praktika ([58]), tai, kad kapitalo įnašas esą buvo reikalingas įmonės veiklai tęsti arba pagal rizikos ribojimo taisykles ar patiriamos rizikos įvertį veiklą atitinkančiam kapitalui sukaupti, nėra pagrindas manyti, jog rinkos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo sąlyga įvykdyta. Įprastinėmis rinkos sąlygomis privatus investuotojas tokį kapitalo įnašą darytų tiktai tuo atveju, jeigu remdamasis turima informacija ir būtent tuo momentu prognozuojamais padėties pokyčiais, tikėtųsi pakankamos įnašo grąžos ([59]). Todėl Komisija pažymi, kad argumentais, Belgijos pateiktais siekiant pagrįsti, kad 150 mln. EUR dydžio kapitalas buvo „reikalingas“ ekonominiu požiūriu ir (arba) pagal rizikos ribojimo taisykles, negalima įrodyti, kad rinkos sąlygomis veikiančio investuotojo požiūriu ši investicija buvo pakankamai naši.

(152) Savo pelningumo analizę Belgijos institucijos grindžia 2004 m. rugsėjo 28 d. verslo planu. *SA Ducroire* buvo įsteigta 2004 m. rugsėjo 23 d. aktu. Tačiau jos ekonominė veikla iš tikrųjų prasidėjo tik 2005 m. sausio 1 d., nes trumpalaikės rizikos portfelis priklausė ONDD iki pat 2004 m. gruodžio 31 d. – tą dieną jis buvo perduotas *SA Ducroire*. Taigi galima manyti, kad likus šiek tiek laiko iki tos datos ONDD būtų galėjusi grįžti prie sprendimo investuoti į šią veiklą ir neperkelti minėtos rizikos, taip pat likviduoti naujai įsteigtą juridinį asmenį. Todėl Belgijos institucijų prašymas atsižvelgti į 2004 m. rugsėjo 28 d. ONDD veiklos planą yra priimtinas.

(153) Iš 2004 m. pranešimų ir protokolų matyti, kad ONDD sprendimas suteikti *SA Ducroire* 150 mln. EUR kapitalą iš esmės atitiko ONDD norą skirti savo patronuojamajai bendrovei pradinį kapitalą, laikomą „pakankamu“ jos veiklos plėtrai užtikrinti, ir […] kad „*100 mln. EUR apmokėtojo kapitalo pakanka eksportuotojų bendrosios trumpalaikės rizikos draudimo veiklai vykdyti iki 2007 metų, bet po to jo suma turės būti persvarstyta*“ ([60]), nors iš tikrųjų nebuvo tiksliai įrodyta, kad privataus investuotojo požiūriu būsimoji kapitalo grąža buvo pakankama. Tikėtino pelningumo analizės požiūriu tam, kad ONDD būtų įtikinta investuoti, pakako vien per trejus pirmuosius veiklos metus pasiekto teigiamo rezultato.

(154) Iš tikrųjų, pagal prognozes, numatytas 2004 m. rugsėjo 28 d. verslo plano B scenarijuje, ONDD tikėjosi, kad, jei bus pasiektas „dinamiškajame“ scenarijuje numatytas 6 proc. augimas, 2005, 2006, ir 2007 metais kapitalo grąža sieks 1,3–1,9 proc. (o neatėmus nuostolių svyravimo išlyginimo techninio atidėjinio – nuo 2,8 iki 4,3 proc.) (žr. 4 lentelę). Reikia pažymėti, kad tokia grąža buvo apskaičiuota turint omenyje 100 mln. EUR kapitalą ir neatsižvelgiant į tai, kad 50 mln. EUR nebuvo apmokėta, todėl gautas rezultatas buvo palankesnis už tikrąjį. 2004 m. balandžio 20 d. finansinėse prognozėse nurodytas tikėtinas grąžos koeficientas nebuvo didesnis (žr. 3 lentelę).

(155) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, atrodo, kad tikėtinas būsimasis *SA Ducroire* pelningumas buvo nepakankamas siekiant įtikinti rinkos sąlygomis veikiantį privatų investuotoją padaryti tokią investiciją. Iš tikrųjų tikėtina grąža buvo mažesnė už pirmųjų trejų metų nerizikingą palūkanų normą (ilgalaikę Belgijos valstybės obligacijų

([57]) Žr., pvz., 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo „WestLB“, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale prieš Komisiją*, T-228/99 ir T-223/99, 2003 m. Rink. p. II-435, 255 punktą.

([58]) Žr., pvz., Komisijos sprendimą dėl banko *Dexia* restruktūrizavimo (2010 m. vasario 26 d. sprendimo byloje C 9/2009, OL L 274, 2010 10 19, p.54, 127 konstatuojamoji dalis), kuriuo Komisija atmetė suinteresuotųjų valstybių narių argumentą, kad rinkos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo kriterijus turėtų būti taikomas ne taip griežtai, nes *Dexia* kapitalą atkūrusieji viešieji subjektai buvo „įsitvirtinusieji“ banko akcininkai.

([59]) Žr. 1998 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Cityflyer Express prieš Komisiją*, T-16/96, 1998 m. Rink. p. II-757, 76 punktą.

([60]) Žr. 2004 m. rugsėjo 28 d. strateginio pranešimo „Strateginės gairės, skirtos ONDD ir jos akcinei bendrovei“, kuris buvo pateiktas ONDD valdybai ir išdėstytas 2011 m. birželio 1 d. Belgijos institucijų pateikto dokumento „Belgijos pastabos dėl Europos Komisijos 2011 m. vasario 24 d. sprendimo“ 10 priede, p. 28.

grąžą), nes ilgalaikė vidutinė Belgijos valstybės obligacijų grąža 2004 m. siekė 4,15 proc. ([61])). Net atsižvelgiant į nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį, tikėtinas grąžos koeficientas tik pasiekia nerizikingos palūkanų normos dydį.

(156) Rinkos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas su tokiu nedideliu pirmųjų metų pelningumu sutiktų tiktai tuo atveju, jeigu galėtų racionaliai tikėtis papildomo atlygio iš gerokai didesnio už rinkos vidurkį pelno, kad galutinė investicijų grąža (pritaikius tinkamą diskonto koeficientą) būtų pakankama ([62]).

(157) Taigi 2004 m. nebuvo jokių rimtų tyrimų, kuriais remiantis būtų galima tikėtis, kad tokia nedidelė pradinė grąža bus kompensuota kur kas didesne grąža paskesniais metais. Komisija taip pat pažymi, kad to meto finansinės prognozės rodė tam tikrą 2005–2007 m. rezultatų linijiškumą arba bent jau lėtą augimą (žr. 4 lentelę), ir niekas tada neleido tikėtis labai greito rezultatų pagerėjimo po 2007 m. Dėl to reikia pabrėžti, kad patronuojamoji įmonė *SA Ducroire* negali būti laikoma veiklą pradedančia (angl. *start-up*) naujai įsteigta įmone, nes tuo metu buvo numatyta, kad ji pratęs veiklą, kurią iki tol vykdė patronuojančioji įmonė, o atitinkamas turtas bei įsipareigojimai tuo tikslu buvo tiesiog perkelti iš ONDD į *SA Ducroire*. Ši išvada taip pat grindžiama tuometinių finansinių prognozių rengimo būdu. Iš to aiškėja, kad ONDD, 2004 m. sudarydama būsimosios *SA Ducroire* finansines prognozes, rėmėsi iš ONDD perimtais šios veiklos (trumpalaikės rizikos, įskaitant parduotiną) rezultatais. Prielaidos, susijusios su įmokomis ir sąnaudomis, daugiausia buvo grindžiamos ankstesnių penkerių metų istorinių finansinių duomenų vidurkiu, nors jie buvo šiek tiek pakoreguoti atsižvelgiant į rinkos sąlygas, kaip antai mažinant įmokas, susijusias su rizika, kuri tapo parduotina 2004 m., į Europos Sąjungą įstojus dešimčiai naujų valstybių narių.

(158) Be to, iš vidaus pranešimų aiškėja, kad buvo numatyta, jog visas apmokėtas 100 mln. EUR kapitalas visų pirma bus skirtas palaipsniui augančiai praeityje ONDD vykdytai veiklai, ir taip bus iki 2007 m. pabaigos (žr. 61 konstatuojamąją dalį). Tai buvo organiškas esamos veiklos augimas (2004 m. nebuvo numatyta jokios plėtros siekiant užsiimti kita veikla).

(159) Tuo metu nebuvo parengtas joks konkretus pasirašyto, bet neapmokėto kapitalo (50 mln. EUR) panaudojimo projektas ir nesudaryta jokia tikėtinos šio kapitalo grąžos prognozė. Be to, suteikiant kapitalą *SA Ducroire* nebuvo atsižvelgta nei į KUP įsigijimą, nei į bendresnę pirkimų strategiją.

(160) Taip pat reikia pabrėžti, kad 2005–2014 m. prognozės buvo sudarytos tik *ex post*, Komisijai pradėjus oficialią tyrimo procedūrą. Iš tikrųjų vienintelės išankstinės ONDD finansinės prognozės buvo taikomos trejų metų laikotarpiui (trejiems pirmiesiems būsimosios *SA Ducroire* veiklos metams, t. y. 2005, 2006 ir 2007 m.), o šis laikotarpis santykinai per trumpas privataus investuotojo poreikiams patenkinti.

(161) Komisija daro išvadą, kad tikėtina kapitalo grąža buvo nepakankama ir dėl to 36,6 mln. EUR suma suteikia *SA Ducroire* parduotinos rizikos veiklai pranašumą.

(162) Paskesnėse konstatuojamosiose dalyse Komisija papildomai nagrinėja tikėtiną parduotinos rizikos veiklos pelningumą.

(163) Komisija pažymi, kad pagal 2004 m. rugsėjo 28 d. strateginio pranešimo 9 priedą, ONDD sudarytose finansinėse prognozėse visą 2005–2007 m. laikotarpį buvo numatytas **neigiamas parduotinos rizikos draudimo veiklos (t. y. parduotinos rizikos šalių pagal Komunikatą dėl trumpalaikio eksporto kredito draudimo)**

([61]) Šaltinis – Eurostatas.

([62]) 1999 m. sausio 21 d. Sprendimo *Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH ir Lech-Stahlwerke GmbH prieš Komisiją*, T-129/95, T-2/96 ir T-97/96, 1999 m. Rink. p. II-17, 116–121 punktuose teismas nurodė, kad nors privačiajame sektoriuje patronuojančioji įmonė gali prisiimti savo patronuojamosios įmonės nuostolius, turi būti pakankama tikimybė, kad patronuojamoji bendrovė vėl taps pelninga. Iš tikrųjų privatus investuotojas neleistų sau po kelerių nuostolingų metų įnešti pridėtinio kapitalo, jeigu toks įnašas jam atsieitų brangiau nei patronuojamosios įmonės likvidavimas.
Taip pat žr. pirmiau minėto Sprendimo *Banco di Sicilia* ir *Sicilcassa* 63–66 konstatuojamąsias dalis.

rezultatas ([63]), taigi neparduotinos rizikos veikla subsidijuota parduotinos rizikos veikla. Iš to darytina išvada, kad parduotinos rizikos veiklos pelningumo įvertis buvo mažesnis už visos veiklos pelningumo įvertį, kuris irgi būtų nepakankamas privačiam investuotojui. Taigi Komisija nurodo, kad net atskirai nagrinėjant tikėtiną parduotinos rizikos veiklos pelningumą remiantis 2004 m. finansinėmis prognozėmis ([64]), reikėtų daryti išvadą, kad tikėtinas pelningumas buvo neigiamas, tad akivaizdžiai nepakankamas tam, kad privatus investuotojas būtų įtikintas atlikti tokią investiciją.

(164) Belgijos institucijos, remdamosi 74 konstatuojamojoje dalyje išdėstytomis priežastimis, nurodo, kad į 2004 m. rugsėjo mėn. neturi būti atsižvelgiama nagrinėjant parduotinos ir neparduotinos rizikos veiklos pelningumą, nes „tai duoda klaidinančių rezultatų“. Belgijos institucijos tvirtina, kad 2011 m. išplėtotas parduotinos ir neparduotinos rizikos atskyrimo metodas geriau atspindi samprotavimą, kuriuo privatus investuotojas galėjo vadovautis 2004 m. priimdamas sprendimą. Taigi Belgijos institucijos ***a posteriori*** nurodo, kad 2004 m. parduotinos rizikos prognozės ([65]) buvo grindžiamos klaidingomis prielaidomis. Iš tikrųjų numatytas nuostolingumo lygis buvo didelis, bet pastovus, o numatytas įmokų lygis (kuriuo turėjo būti atlyginama už patiriamą riziką) buvo gerokai sumažintas. Taip buvo gautas 94 proc. nuostolingumo koeficientas. Prognozuoto veiklos pelningumo dalinis keitimas atgaline tvarka Komisijai nepriimtinas (žr. 150 konstatuojamąją dalį). Komisija papildomai pažymi, kad šis Belgijos institucijų argumentas dar kartą patvirtina, jog nebuvo atlikta atskira rimta tikėtino parduotinos rizikos veiklos pelningumo analizė, ir kad dėl to, siekiant tinkamai taikyti privataus investuotojo principą, reikia analizuoti viso įmonei *SA Ducroire* suteikto kapitalo pelningumą.

(165) Komisija tarp kitko tiesiog pažymi, kad jeigu būtų atsižvelgta į persvarstytas parduotinos rizikos veiklos rezultato prognozes, kurias Belgijos institucijos pateikė 2011 m. ([66]), o Komisija jų nepriima, nes investavimo laikotarpiu jų tiesiog nebuvo – ir jeigu šis rezultatas būtų padalytas iš Komisijos įvertinto parduotinos rizikos kapitalo (t. y. [45–65] mln. EUR), kapitalo grąža 2005–2007 m. nesiektų nerizikingos palūkanų normos dydžio.

(166) Ankstesnėje konstatuojamojoje dalyje nurodytas tikėtino pelningumo įvertis grindžiamas visu pagal įverčius su parduotina rizika susijusiu kapitalu, priešingai nei ONDD atliktuose pelningumo skaičiavimuose, įtraukiant ir **neapmokėtąją kapitalo dalį**. Belgijos institucijų argumentas (žr. 79 konstatuojamąją dalį), kad apskaičiuojant pelningumo įvertį iki 2009 m. nereikia atsižvelgti į dalį 2004 m. pasirašyto ir 2009 m. apmokėto kapitalo, negali būti priimtas. Iš tikrųjų, nors šis kapitalas nebuvo apmokėtas 2004 m., bet kuriuo metu galėjo būti pareikalauta jį apmokėti, nes jis buvo pasirašytas įsteigiant *SA Ducroire*. Taigi rinkos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas prašo atlyginti už su šia investicija susijusią riziką, nes bankroto atveju jis gali iš dalies arba visiškai prarasti savo investiciją. Taigi Belgijos institucijų skaičiavimai negali būti priimti.

(167) Vis dėlto reikia pripažinti, kad šis investuotojas gali įmokėti jo investiciją atitinkančią neapmokėtą kapitalo sumą tol, kol šio kapitalo nereikalaujama, atlikdamas nerizikingas likvidžias trumpalaikes arba vidutinės trukmės investicijas, ir taikyti įprastinį tokių investicijų grąžos koeficientą. Iš to aiškėja, kad toks investuotojas tikėtųsi, kad atlygis už neapmokėtojo kapitalo investiciją atitiks tiktai bendrovės, kurioje jis investuoja, rizikos priedą (t. y. tikėtino kapitalo investicijos į panašią įmonę grąžos koeficiento ir nerizikingų likvidžių trumpalaikių arba vidutinės trukmės investicijų grąžos koeficiento skirtumą) ([67]).

([63]) Žr. 24 išnašą.

([64]) Iš 2004 m. balandžio 20 d. ONDD valdybos posėdžio protokolo aiškėja, jog valdyba pageidavo, kad kiekvienas veiklos sektorius prisidėtų prie bendro rezultato (žr. 2011 m. birželio 1 d. dokumento 9 priedo p. 4.).

([65]) Konkrečiai – su dešimčia naujų valstybių narių susijusi rizika.

([66]) Parduotinos rizikos draudimo įmokų tarifas buvo padidintas (nuo 0,2 proc. iki 0,3 proc. draudžiamųjų sumų), todėl įmonės pajamos iš įmokų padidėjo trečdaliu. Prognozuotas nuostolingumas irgi buvo persvarstytas ir sumažintas.

([67]) Tokio padalijimo ir atlygio analogiją galima rasti kituose Komisijos sprendimuose dėl valstybės pagalbos. Žr., pvz., 2009 m. vasario 11 d. Komisijos sprendimo byloje NN 3/2009 „*Amendments to the Public support measures to JSC Parex Banka*“, 36–40 konstatuojamąsias dalis, OL C 147, 2009 6 27, p. 2. Reikia pažymėti, kad rizikos priedas priklauso nuo investicijos rizikingumo.

(168) Dėl to tikėtina iš dalies apmokėto kapitalo investicijos grąža turi būti įvertinta atsižvelgiant į visą pasirašytąjį kapitalą, bet rezultatą pakoreguojant pagal tikėtinos neapmokėtojo kapitalo grąžos koeficientą. Komisija imitavo skirtingus scenarijus. Tikėtinos grąžos požiūriu iš jų palankiausias tas, pagal kurį priimtina, jog iš parduotinos rizikos veiklai padengti naudojamos [45–65] mln. EUR sumos 2004 m. buvo apmokėta tiktai **[10–25]** mln. EUR (t. y. kapitalas, ONDD jau naudotas parduotinos rizikos veiklai padengti), o 36,6 mln. EUR perviršis laikomas neapmokėtuoju kapitalu, kuriam rizikos priedas nereikalingas. Atliekant tokį modeliavimą, prie tikėtino parduotinos rizikos veiklos pelningumo buvo priskaičiuotos pajamos, atitinkančios nerizikingos vidutinės trukmės 36,6 mln. EUR investicijos grąžą. Konkrečiau, prie prognozuoto parduotinos rizikos veiklos rezultato ([68]) pridedama neapmokėta kapitalo dalis, padauginta iš tuometinio nerizikingų likvidžių vidutinės trukmės investicijų grąžos koeficiento ([69]). Paskui ši suma dalijama iš vidutinio kapitalo, naudojamo parduotinos rizikos veiklai dengti. Taip apskaičiuojama tikėtina vidutinio nuosavo kapitalo grąža (angl. *return on average equity* arba ROAE) nuo maždaug 4 proc. investicijos 2005–2007 m. laikotarpiu. Ji yra beveik lygi vidutiniam Belgijos valstybės 2004 m. ilgalaikių obligacijų grąžos tarifui (žr. (155) konstatuojamąją dalį).

(169) Net vadovaujantis Belgijos pasiūlymu ir taikant 3,5 proc. investavimo koeficientą (žr. 80 konstatuojamąją dalį), tikėtina grąža daug nepasikeistų ir nepasiektų pačios Belgijos pateikto kapitalo kainos įverčio.

(170) Priešingai nei rekomenduoja Belgijos institucijos, vertinant grąžą (nurodomą 168 konstatuojamojoje dalyje) atsižvelgiama į nuostolių svyravimo išlyginimo techninį atidėjinį. Kadangi nustatant šį atidėjinį pagal Belgijos rizikos ribojimo institucijų nurodymus siekiama per tam tikrą laiką išlyginti rezultatus ir padengti galimus būsimus ateities veiklos nuostolius, geriau būtų į juos atsižvelgti apskaičiuojant grąžą. Komisijos požiūris atitinka buhalterinį požiūrį, kad šis atidėjinys yra pelną mažinančios sąnaudos. Nors į jį nebuvo atsižvelgiama (kaip kad vertinant pelną atsižvelgiama į išlaidas), tikėtina grąža nepasiektų Belgijos institucijų įvertintos kapitalo kainos (šiame sprendime Komisija nepareiškia nuomonės apie Belgijos institucijų apskaičiuotą kapitalo kainos įvertį, nes šiame sprendime išdėstytas samprotavimas nėra grindžiamas šiuo skaičiumi).

(171) Taigi net naudojantis Belgijos institucijų pateiktais duomenimis – kuriuos Komisija laiko klaidingais – tikėtinas parduotinos rizikos veiklos pelningumas buvo nepakankamas siekiant įtikinti rinkos sąlygomis veikiantį privatų investuotoją atlikti tokią investiciją.

(172) Tarp kitko, taikant Belgijos institucijų atsakymuose į Komisijos 2007 m. gruodžio mėn. prašymą pateikti informaciją *rekomenduotą* grąžos įvertinimo metodą, t. y. Ekonominės pajamų grąžos normos (ROR) koeficientą, Komisija pažymi, kad šis koeficientas nebuvo taikytas sudarant ONDD *ex ante* finansines prognozes (verslo planą). Be to, toks koeficientas parodo technines pajamas nuo apyvartos neatsižvelgiant į investuotą kapitalą ir neparodo su juo susijusio pelningumo. Jį apskaičiuojant neatsižvelgiama ir į tik finansinės veiklos rezultatą, kuris visgi yra akcininkams paskirstytino buhalterinio pelno dalis. Taigi nuosavo pelno investuotojas (pvz., akcininkas), siekdamas įvertinti planuojamos investicijos grąžą, nebūtų pasikliovęs vien šiuo koeficientu, kuris nerodo nuosavų lėšų pelningumo arba investuojamų sumų grąžos.

(173) Baigiant reikia pasakyti, kad 36,6 mln. EUR suma yra pranašumas, ONDD suteiktas *SA Ducroire* kapitalo forma, nes rinkoje bendrovė nebūtų jo gavusi tokiomis pat sąlygomis.

V.1.2. **Priskyrimas ir valstybės ištekliai**

(174) Kapitalo skyrimas *SA Ducroire* yra ONDD sprendimas, už kurį atsakinga Belgijos valstybė, nes ONDD yra „savarankiška viešoji įstaiga“ pagal Belgijos viešąją teisę, įsteigta 1939 m. rugpjūčio 31 d. pagrindiniu įstatymu. Jos valdybos nariai skiriami (Ministrų taryboje aptartu nutarimu) ir gali būti atšaukiami Belgijos karaliaus (kuris

([68]) Po to, kai finansinis rezultatas buvo pakoreguotas padidinant, nes vertintas su parduotina rizika susijęs apmokėtasis kapitalas yra šiek tiek didesnis nei buvo įvertinusios Belgijos institucijos (atitinkamai [10–25] mln. EUR ir 9,8 mln. EUR).

([69]) Abejones vertinant įmonės, kuriai skirtas sprendimas, naudai, laikoma, kad tuometinis tikėtinos nerizikingų likvidžių vidutinės trukmės investicijų grąžos koeficientas atitiko 4–6 metų likusios trukmės valstybės obligacijų grąžos koeficientų vidurkį 2004 m. antrinėje rinkoje, t. y. 3,5 proc. Žr. http://www.nbb.be/belgostat/GlobalDispatcher?TARGET=/TreeviewLinker&rowID=2685&prop=treeview&action=open&Lang=F#2685.

nustato jiems skiriamą atlygį bei išmokas), o jų kandidatūras dažniausiai pasiūlo trijų Belgijos regionų ([70]) federaliniai globos ir regioninio valdymo ministrai. Ministerijų delegatais vadinami valdybos nariai, paskirti vadovaujantis globos ministrų pasiūlymu, priimant valdybos nutarimus gali pasipriešinti sprendimų priėmimui, jeigu mano, kad jie prieštarauja valstybės interesams. Tokiu atveju sprendimo priėmimą sustabdęs ministerijos atstovas nedelsdamas apie tai praneša jį paskyrusiam ministrui. Galiausiai ONDD naudojasi Belgijos valstybės garantija ir gali imtis veiksmų Belgijos valstybės sąskaita.

(175) Taigi Belgijos valstybė, turinti atstovus ONDD valdyboje ir žinanti jos priimamus sprendimus, tiesiogiai dalyvavo taikant ONDD kapitalo skyrimo *SA Ducroire* priemonę. Belgijos institucijos nesiginčijo dėl kapitalo skyrimo priemonės priskirtinumo Belgijos valstybei.

(176) Taigi kapitalas, kurį įmonei *SA Ducroire* skyrė ONDD – viešoji įstaiga, kurios elgsena priskirtina Belgijos valstybei – yra valstybės lėšos pagal SESV 107 straipsnį.

V.1.3. **Atrankos kriterijus**

(177) Kapitalo skyrimas 2004 m. atitinka atrankos kriterijų, nes teikia tiesioginę naudą tiktai *SA Ducroire*.

V.1.4. **Konkurencijos iškraipymas**

(178) Kadangi ONDD minėtą kapitalą skyrė nesitikėdama pakankamos grąžos, *SA Ducroire* įgijo konkurencinį pranašumą, palyginti su privačiomis kredito draudimo institucijomis, kurių akcininkai tikisi tokios investicijų grąžos, kokią galėtų gauti iš panašių investicijų.

(179) Visų pirma, kadangi investicijos grąža buvo nepakankama, rinkoje *SA Ducroire* negalėtų gauti tokio kapitalo. Tai reiškia, kad be kapitalo, kurį valstybė suteikė tarpininkaujant ONDD, *SA Ducroire* nebūtų galėjusi išplėsti veiklos rinkoje taip, kaip ją išplėtė.

(180) Šiuo klausimu Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 3.2. punkte nurodoma, kad jeigu valstybė neveikia kaip privatus investuotojas rinkos ekonomikoje, tam tikroms įmonėms suteikti valstybės kapitalo įnašai, kuriems būdingi valstybės pagalbos elementai, iškraipo konkurenciją.

(181) Vadovaujantis Teismo praktika, įmonės konkurencinės padėties pagerėjimas gavus valstybės pagalbą paprastai būna įrodymas, kad konkurencija su kitomis panašios pagalbos negavusiomis įmonėmis yra iškraipyta ([71]).

(182) Pagalba, kurią valstybė suteikė ONDD skirto parduotinos rizikos kapitalo forma, iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją.

V.1.5. **Verslo pasiskirstymas valstybėse narėse**

(183) *SA Ducroire* konkuruoja su kitomis Europos Sąjungos įmonėmis kredito draudimo rinkoje. Prieš perduodama trumpalaikės rizikos, įskaitant parduotiną riziką, kredito draudimo veiklą *SA Ducroire*, ONDD tokiomis pat sąlygomis veikė parduotinos rizikos draudimo srityje.

(184) Be to, ONDD ir *SA Ducroire* vykdo veiklą kitose valstybėse narėse, visų pirma po to, kai įsigijo KUP – Čekijos eksporto kredito draudimo institucijos komercinį padalinį.

([70]) Briuselio regiono, Flandrijos ir Valonijos regiono.
([71]) 1980 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Philip Morris*, C-730/79, 1980 m. Rink. p. 2671, 11 ir 12 punktai.

(185) Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 3.2. punkte nurodoma, kad jeigu valstybė suteikia eksporto kredito draudimo institucijai parduotinos rizikos draudimui taikytiną garantiją arba kapitalą ir neveikia kaip privatus investuotojas rinkos ekonomikoje, tokia garantija arba kapitalo įnašas sudaro valstybės pagalbą ir iškraipo prekybą Sąjungos viduje.

(186) Pagal nusistovėjusią teismų praktiką prekyba tarp valstybių narių paveikiama, jeigu pagalbą gaunanti (-čios) įmonė (s) veiklą vykdo konkurencijai atvertoje srityje, kuri yra prekybos mainų tarp valstybių narių objektas ([72]).

(187) Tai, kad ši procedūra pradėta dėl kitoje nei Belgija valstybėje narėje įsisteigusio konkurento pateikto skundo dėl konkurencijos iškraipymo *SA Ducroire* pradėjus veiklą trečiojoje valstybėje narėje (Čekijos Respublikoje) tik patvirtina, kad *SA Ducroire* yra aktyvi sektoriuje, kuriame vyksta valstybių narių prekybos mainai.

(188) Taigi 3 priemonė pakankamai paveikė valstybių narių prekybos mainus.

V.2. GALIMOS PAGALBOS NETEISĖTUMAS

(189) Turint omenyje tai, kas išdėstyta, 3 priemonė laikytina valstybės pagalba.

(190) Komisija mano, kad ši pagalba yra naujai suteikta pagalba, apie kurią jai nebuvo pranešta iš anksto, taigi – neteisėta pagalba.

(191) Aptariamą kapitalą ONDD pasirašė 2004 m. rugsėjo mėn., o su trumpalaike rizika (įskaitant parduotiną riziką) susijusi veikla įmonei *SA Ducroire* perduota 2005 m. sausio 1 d.

(192) Ši priemonė:

— pradėta taikyti vėliau nei 1998 m. rugsėjo 17 d. – dieną, nuo kurios Belgija privalo nebeteikti naujos pagalbos, nes yra pritarusi Komunikatui dėl eksporto kredito draudimo,

— jai negali būti taikoma senatis pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles, 15 straipsnį, nes nuo jos priėmimo praėjo mažiau nei 10 metų.

(193) Todėl ONDD skirta *SA Ducroire* kapitalo dalis – 36,6 mln. EUR – apie kurią Komisijai nebuvo pranešta iš anksto, nuo pat pradžių yra neteisėta nauja pagalba.

V.3. GALIMOS PAGALBOS SUDERINAMUMO SU VIDAUS RINKA ĮVERTINIMAS

(194) Komisija tikrina 3 priemonės suderinamumą su Komunikato dėl eksporto kredito draudimo nuostatomis, taikytinomis atitinkamam laikotarpiui. Naujasis Komunikatas valstybėms narėms dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo trumpalaikiam eksporto kredito draudimui (toliau – Naujasis komunikatas dėl eksporto kredito draudimo), paskelbtas 2012 m. gruodžio 19 d., taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d.

(195) Iš principo, pagal Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 3.2. ir 4.1 punktus, sutartyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos dėl valstybės pagalbos netaikomos parduotinos rizikos draudimui skiriamai pagalbai. Tokia pagalba neabejotinai iškraipo draudikų konkurenciją, bet svarbiausia, kad dėl to atsiranda *„draudimo poliso garantuojamos apsaugos nuo parduotinos rizikos, kuri prieinama skirtingose valstybėse narėse, skirtumų, taip iškraipant konkurenciją tarp bendrovių valstybėse narėse ir netiesiogiai veikiant prekybą Bendrijos viduje, neatsižvelgiant į tai, ar tai susiję*

([72]) 1988 m. liepos 13 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-102/87, 1988 m. Rink. p. 4067, 19 punktas.

su Bendrijos eksportu už Bendrijos ribų. Sutarties 92 straipsnyje numatytos išimtys netaikomos pagalbai parduotinos rizikos draudimui. Tokios pagalbos žalinga įtaka Bendrijoje nusveria visą galimą atskirų valstybių narių arba Bendrijos suinteresuotumą eksporto rėmimu“ ([73]). Kitaip sakant, ši pagalba iš principo neatitinka nė vienos SESV 107 straipsnio 3 dalyje, ypač 107 straipsnio 3 dalies c punkte, numatytos išimties taikymo reikalavimų, nes pernelyg stipriai iškraipo konkurenciją vidaus rinkoje.

(196) Be to, tokia pagalba neatitinka sąlygų, kuriomis jai būtų galima taikyti SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytą (-as) išimtį (-is). Kaip nurodyta sprendime pradėti tyrimą, tokia pagalba negali būti laikoma pagalba įmonei sanuoti ar restruktūrizuoti pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([74]), būtent dėl šių priežasčių:

1) Belgijos institucijos neįrodė, kad *SA Ducroire* atitiko reikalavimus tokiai pagalbai gauti, t. y. kad ji patyrė sunkumų pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti. Taip pat reikia pažymėti, kad pagal šių gairių 12 punktą įmonės, kurios laikomos naujai įsteigtomis, neatitinka reikalavimų, taikomų skiriant valstybės pagalbą įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti;

2) pagalba nebuvo mažiausio reikiamo dydžio. Konkrečiai *SA Ducroire* skirtas kapitalas buvo pakankamai didelis, kad ši įmonė galėtų vykdyti pirkimus. Verslo plane, kuris 2004 m. buvo pateiktas vidaus pranešimų forma, nebuvo numatytas paties gavėjo įnašas;

3) *SA Ducroire* verslo plane nebuvo numatyta konkurencijos iškraipymo mažinimo priemonių.

(197) Naujojo komunikato dėl eksporto kredito draudimo nuostatos negali pakeisti Komisijos vertinimo.

(198) Dėl to nagrinėjama priemonė negali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį.

V.4. ATSKIRO VALDYMO IR APSKAITOS VYKDYMO PAREIGA

(199) Pagal Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punktą, kadangi neparduotinos rizikos draudimo veiklai teikiama valstybės parama siekiant užtikrinti, kad su neparduotina rizika susijusiai veiklai skirtas kapitalas nepasitarnautų su parduotina rizika susijusiai veiklai ir neiškraipytų konkurencijos, draudimo įmonė privalo bent jau atskirai valdyti ir tvarkyti parduotinos rizikos draudimo ir neparduotinos rizikos draudimo apskaitą.

(200) Pasak Belgijos institucijų, trumpalaikės rizikos draudimo veiklą *SA Ducroire* vykdo nuo 2005 m. sausio 1 d., kai jai buvo perduota esama veikla su esamu kapitalu (neskiriant pridėtinio kapitalo). Tarp kitko, Belgija mano, kad šis kapitalas buvo skirtas privačiam investuotojui priimtinomis sąlygomis. Pasak Belgijos institucijų, kadangi *SA Ducroire* negauna valstybės paramos net su neparduotina rizika susijusiai veiklai, atskira apskaita nebūtina.

(201) V.1.1.2 skirsnyje padaryta išvada, kad perduotai veiklai skirtas kapitalas sudarė [45–75] mln. EUR, taigi turėta papildomo [75–100] mln. EUR kapitalo, o iš jo [35–65] mln. EUR buvo *de facto* naudojami neparduotinos rizikos draudimui. Dėl to ši [35–65] mln. EUR suma nebuvo nagrinėjama svarstant galimą pagalbos teikimą. Taigi Belgijos institucijų argumentas, kad neparduotinos rizikos draudimui valstybės pagalba neteikiama turi būti atmestas, nes pavyko įrodyti, jog būta papildomo kapitalo, kuris iš dalies naudotas neparduotinos rizikos

([73]) Žr. Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 3.2 punkto antrą ir trečią sakinius. Taip pat žr. Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.1. punktą, pagal kurį „*3.1 dalyje išvardytų rūšių valstybės [pagalbai] […] negali būti taikoma išimtis pagal Sutartyje išdėstytas valstybės pagalbos taisykles*“.

([74]) OL C 244, 2004 10 1, p. 2–17.

draudimui. Be to, 2004 m. finansinėse prognozėse numatytas tikėtinas visos *SA Ducroire* veiklos pelningumo koeficientas bus mažesnis už tuometinę nerizikingą palūkanų normą ([75]). Taigi tikėtina grąža buvo per maža, kad atitiktų rinkos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo reikalavimus. Todėl galima daryti išvadą, kad su neparduotina rizika susijusiai veiklai vykdyti toliau buvo naudojama valstybės parama.

(202) Kadangi neparduotinos rizikos draudimui buvo ir yra teikiama valstybės parama ir kadangi vykdė su parduotina rizika susijusią veiklą, *SA Ducroire* nuo pat įsteigimo turėjo atitikti Komunikato dėl eksporto kredito draudimo 4.3 punktą, kuriame nurodoma, jog siekiant išskirti, parduotinos rizikos draudimas ir neparduotinos rizikos draudimas turi būti valdomi ir jų apskaita tvarkoma atskirai. Naujajame komunikate dėl eksporto kredito draudimo ši pareiga irgi išliko (žr. Naujojo komunikato dėl eksporto kredito draudimo 15 punktą).

(203) Taigi *SA Ducroire* buvo ir yra saistoma šios pareigos. Todėl atskiras parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos draudimo valdymas ir apskaita turi būti įdiegta nedelsiant. Jeigu tai nebus padaryta, neparduotinos rizikos draudimui skirtos [35–65] mln. EUR paramos nebebus galima nelaikyti valstybės pagalba. Iš tikrųjų šiame sprendime padaryta išvada, kad ši [35–65] mln. EUR suma naudojama neparduotinos rizikos draudimui, pagrįsta tam tikromis prielaidomis, kurių atgaline tvarka atkuriant atskirą apskaitą iš dalies neįmanoma patikrinti (oficialiai *SA Ducroire* jokių atskirų sąskaitų neturėjo). Jeigu ateityje Komisijai vėl teks nagrinėti *SA Ducroire* kapitalo panaudojimo klausimą, tokią atgalinę rekonstrukciją ji laikys nepriimtina. Nustatant atskiro valdymo ir apskaitos pareigą siekiama, kad nebereikėtų užsiimti tokiu retrospektyviniu darbu, kuris neišvengiamai grindžiamas tam tikromis iš dalies nepatikrinamomis prielaidomis.

(204) Šis sprendimas ir konkrečiai apskaičiuota 36,6 mln. EUR suma grindžiami atskiros parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos draudimo veiklos apskaitos 2011 m. gruodžio 31 d. dokumentais (balansu ir pelno (nuostolio) ataskaita), kuriuos Belgijos institucijos pateikė 2012 m. gegužės mėn. Taigi nebūtų priimtina, kad atskiras valdymas ir apskaita būtų atliekami remiantis kitomis prielaidomis ir kitais metodais, nei naudoti sumoms nustatyti vykdant šią procedūrą. Konkrečiai būtų nepriimtina, jei neparduotinos rizikos draudimo veiklai būtų skirta mažiau kapitalo – ir daugiau lėšų būtų skirta parduotinos rizikos draudimui – nei nurodyta Belgijos institucijų 2012 m. gegužės mėn. pateiktame atskirame balanse.

(205) Tarp kitko, Komisija pabrėžia, jog dėl to, kad nuo *SA Ducroire* įsteigimo nebuvo tvarkoma atskira apskaita, 3 priemonę tirti buvo gerokai sudėtingiau, todėl Komisijai teko analizę pagrįsti tam tikromis prielaidomis. Kadangi *SA Ducroire* turėjo vykdyti atskiros apskaitos pareigą, ji negalėtų prikišti Komisijai, kad ši rėmėsi tam tikromis prielaidomis ar kad analizuodama ji išplėtojo kompleksinį požiūrį. Netaikydama tokio kompleksinio požiūrio, Komisija faktiškai būtų galėjusi tiesiog pripažinti visą [75–100] mln. EUR sumą pranašumu pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

V.5. PAREIGA NENAUDOTI NEPARDUOTINOS RIZIKOS DRAUDIMO PAGALBAI GRĄŽINTI

(206) Šiame sprendime Komisija pagalba nepripažino tos kapitalo dalies, kuri *de facto* naudota neparduotinos rizikos draudimui, nors ši kapitalo dalis buvo parama, neatitikusi privataus investuotojo kriterijaus. Taigi neparduotinos rizikos draudimo veiklai vykdyti naudota parama nėra įtraukta į su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos sumą. Priimant šį sprendimą vadovautasi nuostata, kad nesuderinamos pagalbos grąžinimas turi būti finansuojamas iš parduotinos rizikos draudimo ir su juo susijusio kapitalo, nes tai vienintelė priemonė, padedanti atkurti konkurencijos sąlygas parduotinos rizikos draudimo rinkoje iki nesuderinamos pagalbos suteikimo. Kaip nurodyta pirmiau, grąžinimas turi būti atliekamas vykdant atskirą apskaitą, nuosekliai atsižvelgiant į 2012 m. gegužės mėn. pateiktus Belgijos institucijų komentarus.

([75]) Net neparduotinos rizikos draudimą nagrinėjant atskirai, grąža vis tiek būtų gerokai mažesnė už pačių Belgijos institucijų įvertintą kapitalo kainą.

VI. **IŠVADOS**

(207) Komisija konstatuoja, kad iš trijų priemonių, kurios buvo nagrinėtos pradedant oficialią tyrimo procedūrą, 1 ir 2 priemonės (valstybės garantija ir vidaus lėšų perkėlimas ONDD parduotinos rizikos draudimo veiklai finansuoti) nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tačiau išnagrinėjus 3 priemonę galima daryti išvadą, kad buvo suteikta 36,6 mln. EUR pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Kadangi ONDD (Belgijos valstybės sąskaita) neteisėtai įgyvendino 3 priemonę, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, ir kadangi ši pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka, ji turi būti sugrąžinta. Lėšos šiai pagalbai sugrąžinti turi būti gautos iš *SA Ducroire* vykdomos parduotinos rizikos draudimo veiklos.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Belgijos suteikta garantija ONDD, kuri nenaudota ONDD parduotinos rizikos draudimo veiklai, nelaikoma valstybės pagalba.

2 straipsnis

Vidaus lėšų perkėlimas ONDD parduotinos rizikos draudimo veiklai finansuoti, kuris nebuvo įrodytas, nelaikomas valstybės pagalba.

3 straipsnis

Įmonei *SA Ducroire* ONDD skirtas pradinis kapitalo įnašas, kurio suma lygi 113,4 mln. EUR, nelaikomas valstybės pagalba.

4 straipsnis

Įmonei *SA Ducroire* ONDD skirtas pradinis kapitalo įnašas, kurio suma lygi 36,6 mln. EUR, pervestas 2004 m. rugsėjo 23 d., pažeidžiant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, laikomas neteisėta valstybės pagalba ir pagal šią sutartį yra nesuderinamas su vidaus rinka.

5 straipsnis

1. Belgija privalo tarpininkaujant ONDD susigrąžinti iš *SA Ducroire* 4 straipsnyje nurodytą pagalbos sumą. Belgija privalo pateikti išsamius duomenis – įskaitant apskaitą tikrinančios nepriklausomos audito įmonės liudijimą – įrodančius, kad pagalba buvo grąžinta panaudojant lėšas, gautas tiktai iš *SA Ducroire* vykdomos parduotinos rizikos draudimo veiklos.

2. Turi būti mokamos palūkanos nuo susigrąžintinos sumos, pradedant nuo dienos, kai pagalba buvo suteikta *SA Ducroire* (2005 m. sausio 1 d.) iki jos susigrąžinimo dienos.

3. Palūkanų bazė nustatoma pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių ([76]).

4. Pagalba turi būti sugrąžinta nedelsiant ir veiksmingai.

6 straipsnis

Atskirą parduotinos rizikos ir neparduotinos rizikos veiklos valdymą ir atskirą jų apskaitą būtina įdiegti nedelsiant ir išlaikyti tol, kol bus skiriama valstybės parama neparduotinos rizikos draudimo veiklai. Atskiriant apskaitą turi būti atsižvelgiama į finansinius duomenis, Belgijos institucijų pateiktus 2012 m. gegužės mėn. Iš šios veiklos gautas kapitalas turi būti paskirstomas taip pat, kaip 2012 m. gegužės mėn. pateiktuose apskaitos dokumentuose.

([76]) OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

7 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo šio sprendimo pranešimo Belgija pateikia Komisijai tokią informaciją:

a) visą pagrindinės pagalbos ir palūkanų sumą, kuri turi būti susigrąžinta iš *SA Ducroire*;

b) išsamų priemonių, jau pritaikytų arba numatytų siekiant įgyvendinti šį sprendimą, aprašymą;

c) dokumentus, įrodančius, kad *SA Ducroire* buvo nurodyta grąžinti pagalbos sumą.

2. Belgija nuolat informuoja Komisiją apie valstybės lygmens priemones, kurių imsis šiam sprendimui įgyvendinti, kol bus susigrąžinta visa 4 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijai paprašius ji nedelsdama suteikia jai visą informaciją apie priemones, kurių jau ėmėsi ir kurių numato imtis siekdama įvykdyti šį sprendimą. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie iš *SA Ducroire* susigrąžintas pagalbos ir palūkanų sumas.

8 straipsnis

Belgija imasi reikalingų priemonių, kad šis sprendimas būtų įvykdytas per keturis mėnesius nuo pranešimo dienos.

9 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2013 m. kovo 20 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Komisijos pirmininko pavaduotojas

PRIEDAS

INFORMACIJA APIE GAUTAS, SUSIGRĄŽINTINAS IR JAU SUSIGRĄŽINTAS SUMAS

Gavėjo tapatybė	Visa taikant pagalbos schemą gauta pagalbos suma [1]	Visa susigrąžintina suma [1] (Pagrindinė suma)	Visa jau susigrąžinta suma [1]	
			Pagrindinė suma	Palūkanos

[1] Mln., nacionaline valiuta.